

# LIETUVIŲ KALBA IR LITERATŪRA

Baigiamųjų darbų kalbos vertinimo aprašas,  
aptartas Valstybinės lietuvių kalbos komisijos

2015 m. baigiamųjų darbų kalbos vertinimo aprašas skirtas mokinių valstybinio ir mokyklinio egzamino (PUPP, VBE, MBE) baigiamųjų darbų, 12 klasės lietuvių kalbos įskaitos vertintojams.

Apraše teikiami žodyno ir gramatikos klaidomis mokinių baigiamuosiuose darbuose laikomi atvejai. (Skyryba baigiamuosiuose darbuose vertinama pagal Privalomąsias skyrybos taisykles, patvirtintas Kalbos komisijos 2006 m. rugsėjo 28 d. nutarimu Nr. N-2 (103), ir Pasirenkamąsias skyrybos taisykles, patvirtintas 2006 m. rugsėjo 28 d. nutarimu Nr. N-3 (104); rašyba pagal rašybos taisykles (kn. „Lietuvių kalbos rašyba ir skyryba“, Kalbos komisijos 1996 gruodžio 19 d. nutarimu Nr. 58 patvirtinta norminiu leidiniu; raiška pagal metodinį leidinį „Stiliaus kultūra“, parengtą pagal 11–12 klasių lietuvių kalbos vadovėlius ir 2013 m. lietuvių kalbos ir literatūros VBE darbų analizę).

Šiame apraše žodyno ir gramatikos klaidomis laikomi atvejai, teikiami Didžiųjų kalbos klaidų sąrašė (toliau – DKKS), taip pat aprašo pabaigoje pridėtuose Švietimo ir mokslo ministerijos aprobuotuose mokykliniuose vadovėliuose teikiami atvejai, kurių vertinimas neprieštaruoja „Kalbos patarimų“ („Kn. 1: Gramatinės formos ir jų vartojimas“, 2002; „Kn. 2: Sintaksė: 1. Linksnių vartojimas“, 2003; „Kn. 2: Sintaksė: 2. Prielinksnių ir polinksnių vartojimas“, 2003) vertinimui, tačiau iš **„Kalbos patarimų“ į jį įtraukti tik tie atvejai, kurių vertinimas visiškai aiškus, kurie nekelia abejonių ir apie kuriuos kalbėta mokant.** Minėtų šaltinių klaidos sudėtos pagal skyrius į bendrus sąrašus, išskyrus semantizmų skyrių, dėl didelės apimties Didžiųjų kalbos klaidų semantizmai pateikiami atskiru sąrašu aprašo pabaigoje (kaip priedas).

**Kalbos patarimuose“ vngt. vertinama kaip ne bendrinės kalbos norma (prilygsta klaidai). Bet vieni tų atvejų yra aiškesnės klaidos, lengviau priskiriamos prie neteiktinų dalykų, vadovėliuose jie paaiškinti, tik tokius vngt. dalykus ir galima laikyti klaidomis mokinių darbuose (tik tokie atvejai ir įtraukti į Aprašą; pvz., *nervuotis*). O tų atvejų, kurie „Kalbos patarimuose“ vngt. dėl to, kad neaiškūs ir per mažai ištirti, mokinių klaidomis laikyti nereikia, todėl jų ir nėra Apraše.**

Aprašas nėra skirtas naudoti kaip ugdymo priemonė. Jis skirtas tam, kad vertinamų atvejų nereikėtų ieškoti „Kalbos patarimuose“, nagrinėti tų atvejų vertinimo laipsnių ir pan., kad vertinimas būtų vienesnis.

Aprašas aptartas Valstybinės lietuvių kalbos komisijos.

## ŽODYNAS

### NEVARTOTINOS SVETIMYBĖS (BARBARIZMAI) IR ŽARGONAS žymėti ž

Pastabos:

- Darbe motyvuotai pavartota svetimybė iš nagrinėjamo autoriaus teksto klaida nelaikoma (pvz., ubagas J. Biliūno novelėje „Ubagas“).
- Žargonybių vartojimas darbuose laikomas žodyno klaida.

| <b>Klaida</b>       | <b>Taisyklingas variantas</b>   |  | <b>Klaida</b>      | <b>Taisyklingas variantas</b>       |
|---------------------|---------------------------------|--|--------------------|-------------------------------------|
| Adijalas, adejalias | <b>apklotas</b>                 |  | hakinti            | <b>laužtis</b>                      |
| apart               | <b>be, išskyrus; be to</b>      |  | hamburgeris        | <b>mėsainis</b>                     |
| bajeris, prikolas   | <b>pokštas</b>                  |  | hotdogas           | <b>dešrainis</b>                    |
| babkės, bašliai     | <b>pinigai</b>                  |  | imeilas            | <b>elektroninis paštas</b>          |
| bachūras            | <b>vaikėzas, berniokas</b>      |  | imidžas            | <b>įvaizdis</b>                     |
| baika               | <b>pokštas</b>                  |  | kaldra             | <b>antklodė</b>                     |
| baksas              | <b>doleris</b>                  |  | koliotis           | <b>plūstis</b>                      |
| baranka             | <b>riestainis</b>               |  | kompikas, kompas   | <b>kompiuteris</b>                  |
| basankės,           | <b>basutės</b>                  |  | lygsvara           | <b>pusiausvyra</b>                  |
| basketės            | <b>sportukai, sportbačiai</b>   |  | magė               | <b>magnetofonas</b>                 |
| batareika           | <b>elementas, žibintuvėlis</b>  |  | markeris           | <b>žymiklis, spalviklis</b>         |
| berods              | <b>vadinas, turbūt, atrodo</b>  |  | maikė              | <b>marškinėliai</b>                 |
| bičas               | <b>bičiulis</b>                 |  | mentas             | <b>policininkas</b>                 |
| biškį, biskį        | <b>truputį</b>                  |  | mobiliakas         | <b>mobiliusis</b>                   |
| blicas              | <b>blykstė</b>                  |  | nachalas           | <b>akiplėša</b>                     |
| bomžas              | <b>valkata</b>                  |  | naglas             | <b>įžūlus</b>                       |
| bonkė               | <b>butelis</b>                  |  | okei               | <b>gerai</b>                        |
| broma               | <b>tarpuvartė, vartai, arka</b> |  | ofisas             | <b>įstaiga (biuras, kontora)</b>    |
| broniruoti          | <b>už(si)sakyti, rezervuoti</b> |  | pampersai          | <b>sauskelnės</b>                   |
| bulka               | <b>pyragas</b>                  |  | pamajakinti        | <b>paskambinti</b>                  |
| bulkutė             | <b>bandelė, bandutė</b>         |  | pakol              | <b>kol</b>                          |
| buterbrodas         | <b>sumuštinis</b>               |  | papkė              | <b>segtuvas, aplankas</b>           |
| chamiakas           | <b>žiurkėnas</b>                |  | parintis           | <b>jaudintis, panikuoti</b>         |
| chrustai            | <b>žagarėliai, auselės</b>      |  | plejeris           | <b>grotuvas</b>                     |
| čecholas            | <b>užvalkalas</b>               |  | pletkas            | <b>apkalba</b>                      |
| čiau                | <b>iki, sudie</b>               |  | plotkelė           | <b>kalėdaitis</b>                   |
| čikis               | <b>geras</b>                    |  | popkornas          | <b>spragėsiai</b>                   |
| čipsai              | <b>traškučiai</b>               |  | pridubasinti       | <b>primušti</b>                     |
| daboti              | <b>saugoti, (pri)žiūrėti</b>    |  | priklus            | <b>įkyrus, bjaurus, šleikštus</b>   |
| davai               | <b>nagi</b>                     |  | puzlis, pūzlė      | <b>dėlionė, kibučiai</b>            |
| dekis               | <b>užklotas, užtiesalas</b>     |  | skarbonkė          | <b>skardinė</b>                     |
| džiaukas            | <b>pokštas, juokas</b>          |  | siemka             | <b>saulėgrąža</b>                   |
| durnas              | <b>kvailas, paikas</b>          |  | sližikas, šližikas | <b>kūčiukas</b>                     |
| emeilas             | <b>elektroninis paštas</b>      |  | sponsorius         | <b>rėmėjas, mecenatas, ritulys,</b> |
| fainas              | <b>šaunus</b>                   |  | šaiba              | <b>skridinys; dvejetas</b>          |
| fanaras             | <b>mėlynė</b>                   |  | šakės              | <b>blogai</b>                       |
| fanas               | <b>gerbėjas, sirgalius</b>      |  | štampos            | <b>antspaudas</b>                   |
| fara                | <b>žibintas</b>                 |  | tapkės             | <b>šliurės, šlepetės</b>            |
| faras               | <b>policininkas</b>             |  | tašė               | <b>rankinė</b>                      |
| folderis            | <b>aplankas</b>                 |  | telikas            | <b>televizorius</b>                 |
| fotikas             | <b>fotoaparatas</b>             |  | trauzai, triusikai | <b>kelnaitės</b>                    |
| fūra                | <b>sunkvežimis, vilkikas</b>    |  | tūsintis           | <b>pokyliauti, lėbauti</b>          |

|                                           |                                                                             |                      |                                          |
|-------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------|----------------------|------------------------------------------|
| gabalas<br>grafkė<br>hai<br>hakeris, -ė – | tūkstantis<br>žiogelis<br>labas<br>programišius,<br>programavimo aistruolis | varyti<br>ženyti(s ) | bėgti, skubėti<br>tuoktis, vesti, tekėti |
|-------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------|----------------------|------------------------------------------|

### VERTINIAI

DKKS 1.3 p.:

| <b>Klaida</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | <b>Taisyklingas variantas</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | <b>Klaida</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | <b>Taisyklingas variantas</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| apystova<br>gerbūvis<br><br>įstatymdavys, -ė,<br>įstatymleidy, -ė<br>įstatymdavystė,<br>įstatymleidyستė<br>išsireikšti<br>išsireiškimas<br>laisvanoris, -ė<br>laisvanoriškas, -a<br>laisvanoriškai<br>nekuris, -i<br>nekurie, -ios<br><br>neužilgo<br><br>obalsis<br>pasėka<br>savistovus, -i<br><br>savistoviai<br><br>savistovumas<br>stovyla(s)<br>vienok | <b>aplinkybė</b><br><b>1. gerovė: 2. aplinka;</b><br><b>3. aplinkotvarka</b><br><b>įstatymų leidėjas, -a.</b><br><br><b>įstatymų leidimas, leidyba</b><br><br><b>pasakyti, pareikšti</b><br><b>posakis, pasakymas</b><br><b>savanoris, -ė</b><br><b>savanoriškas, -a</b><br><b>savo noru</b><br><b>šioks toks, šiokia tokia</b><br><b>tam tikras, tam tikra</b><br><b>kai kurie, kai kurios;</b><br><b>šiokie tokie, šioeios</b><br><b>tokios; kurie ne kurie,</b><br><b>kurios ne kurios; vienas</b><br><b>kitas, viena kita</b><br><b>netrukus, tuoj(au), greitai,</b><br><b>veikiai</b><br><b>šūkis, devizas</b><br><b>padarinys, rezultatas</b><br><b>savarankiškas, -a;</b><br><b>nepriklausomas, -a</b><br><b>savarankiškai,</b><br><b>nepriklausomai</b><br><b>savarankiškumas</b><br><b>1. statula, 2. figūra</b><br><b>o, bet, tačiau, vis dėlto</b> | ant kiek<br>ant kiek ..., ant tiek<br>ant savęs<br>ant sveikatos<br>ant tiek<br>[būti (yra, buvo...)] (ne)<br>kurse<br><br>ir taip<br>iš kalno<br>kaip kartas, kaip sykis<br>kaip taisyklė<br>kas liečia<br>kas link<br><br>prie ko<br>būk tai<br><br>(kaž)kada tai<br>(kaž)kaip tai<br><br>(kaž)kodėl tai<br>(kaž)koks tai<br><br>(kaž)kuris tai, (kaž)kuri<br>tai<br><br>(kaž)kur tai | <b>kaip, kiek</b><br><b>kiek ..., tiek</b><br><b>sau, savarankiškai</b><br><b>į sveikatą</b><br><b>taip, tiek</b><br><b>(ne)žinoti; būti</b><br><b>(ne)supažindintam, -ai,</b><br><b>(ne)susipažinusiam, -iai,</b><br><b>(ne)įsigilinusiam, -iai:</b><br><b>ir štai; taigi; o dabar</b><br><b>iš anksto</b><br><b>kaip tik</b><br><b>paprastai, dažniausiai</b><br><b>(o) dėl</b><br><b>Kas link</b> muzikos, tai jis<br>negabus (= <b>Muzikai</b> jis<br>negabus)<br><b>kuo dėtas, -a</b><br><b>esą, neva, girdi, kad, lyg,</b><br><b>tartum</b><br><b>kažkada, kitados, kadaise</b><br><b>1. kažkaip, kažin kaip</b><br><b>2. kaip nors</b><br><b>kažkodėl, kažin kodėl</b><br><b>1. kažkoks</b><br><b>2. tam tikras, tam tikra</b><br><b>kuris, kuri; kažkuris,</b><br><b>kažkuri; kažin kuris,</b><br><b>kažin kuri</b><br><b>1. kažkur, kažin kur:</b><br><b>2. iš dalies</b><br><b>3. apie, maždaug,</b><br><b>apytikriai</b> |

Kitos klaidos:

|                             |                                                                                          |                   |                                                                      |
|-----------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|----------------------------------------------------------------------|
| didelis ačiū, didelis dėkui | Norėtume <b>tarti didelį ačiū</b><br>(= <b>nuoširdžiai, labai padėkoti</b> ) už pagalbą. | kaip pavyzdžiui   | Daug kas dirba, <b>kaip pavyzdžiui</b><br>(= <b>pavyzdžiui</b> ) aš. |
|                             |                                                                                          | turėti gerą laiką | Vakarelyje <b>turėjome gerą</b>                                      |

|                                              |                                                                                                                                                  |                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|----------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <i>įtakoti</i>                               | <i>Liudo pasirinkimą<br/>įtakotojo (= veikė, lėmė)<br/>tėvai.</i>                                                                                |                                          | <i>laiką (= gerai leidome<br/>laiką; pasilinksminome).</i>                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>ŽODŽIŲ REIKŠMĖS KLAIDOS (SEMANTIZMAI)</b> |                                                                                                                                                  |                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| DKKS 1.4 p. žr. priede.                      |                                                                                                                                                  |                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| Kitos klaidos:                               |                                                                                                                                                  |                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <i>aplamai</i>                               | nevert. r. „apskritai“:<br><b>Aplamai (= Apskritai;<br/>Apskritai imant; Iš esmės)</b><br>darbą gerai parašėte.                                  | <i>pasimesti</i>                         | nevert. r. „sumišti, sutrikti“: <i>Ji<br/>pasimetė<br/>(= sumišo, sutriko)</i> ir nieko<br>negalėjo atsakyti.                                                                                                                                                                             |
|                                              |                                                                                                                                                  | <i>pilnas, pilnai</i>                    | nevert. r. „visas, visiškai“: <i>Su<br/>jūsų nuomone pilnai<br/>(= visai; visiškai)</i> sutinku.                                                                                                                                                                                          |
| <i>eilė</i>                                  | nevert. r. „daug, nemaža“:<br><b>Rasta eilė (= daug; nemaža)</b><br>pažeidimų.                                                                   | <i>reiškia</i>                           | nevert. r. „vadinasi“: <b>Reiškia<br/>(= Vadinasi)</b> , tu rytoj<br>neateisi?)                                                                                                                                                                                                           |
|                                              |                                                                                                                                                  | <i>stebėti</i>                           | nevert. r. „matyti“: <i>Mokinių<br/>rašiniuose stebima (=</i><br><b>matoma; randama;<br/>aptinkama)</b> būdinga klaida.                                                                                                                                                                   |
|                                              |                                                                                                                                                  | <i>mano, tavo, jo,<br/>jos, jūsų, jų</i> | nevert. r. „savo“: <i>Kur aš<br/>pasidėjau mano (=savo)<br/>knygas?</i><br><i>Pasiimkite jūsų (=savo)<br/>knygas.</i>                                                                                                                                                                     |
| <i>ypatingai</i>                             | nevert. r. „ypač“: <i>Man patinka<br/>filmai, ypatingai (= ypač)</i><br>dokumentiniai.                                                           | <i>sutikti</i>                           | nevert. r. „rasti, pastebėti,<br>aptikti, būti, pasitaikyti“: <i>Šis<br/>žodis sutinkamas<br/>(= randamas, aptinkamas,<br/>pasitaiko, yra)</i> tik keliose<br>tarmėse; <i>Šis klajojančio cirko<br/>personažas sutinkamas<br/>(= aprašomas pasitaiko)</i> ne<br>vieno autoriaus kūryboje. |
| <i>mylėti, mylėtojas</i>                     | nevert. r. „mėgti, mėgėjas“:<br><i>Mes esame jūsų patiekalų<br/>mylėtojai (= mėgėjai).</i>                                                       | <i>tamprus</i>                           | nevert. r. „glaudus, artimas“:<br><i>Mus sieja tamprūs (=</i><br><b>glaudūs; artimi)</b> ryšiai.                                                                                                                                                                                          |
| <i>naudoti</i>                               | nevert. r. „vartoti“: <i>Autorius<br/>naudoja (= vartoja) daug<br/>metaforų, vaizdingų žodžių.<br/>Mama naudoja (= vartoja)<br/>daug vaistų.</i> | <i>teisingas</i>                         | nevert. r. „taisyklingas,<br>atitinkantis taisykles;<br>tinkamas, reikiamas,<br>prideramas“: <i>Žodį neteisingai<br/>(= netaisyklingai; klaidingai;<br/>ne taip) parašei. Koks turi<br/>būti teisingas (= tinkamas,<br/>prideramas, kultūringas)<br/>elgesys prie stalo?</i>              |

| MORFOLOGIJA <u>žymėti gr.</u>                                                                                                                                                      |                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                           |               |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|
| PRIEŠDĖLIS                                                                                                                                                                         |                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                           |               |
| <i>Taisyklės pažeidimas</i>                                                                                                                                                        | <i>Klaidingas pavyzdys</i>                                                                                         | <i>Taisyklingas variantas</i>                                                                                                                                                                                             | <i>klaida</i> |
| Nevartotini svetimi priešdėliai <b>da-, neda-</b> (DKKS 2.1.4 p.).                                                                                                                 | <i>dabėgti</i><br><i>daeiti</i><br><i>pasiprotėti</i><br><i>nedakepęs, -usi,</i><br><i>nedakeptas, -a</i>          | <i>pribėgti, nubėgti (iki ko nors)</i><br><i>prieiti (ką), nueiti (iki ko nors)</i><br><i>susiprotėti, susiprasti</i><br><i>1. ne(iš)kepęs, -usi, nebaigęs, -usi kepti, pusžalis, -ė;</i><br><i>2. kvaištelėjęs, -usi</i> | gr            |
| PRIESAGA                                                                                                                                                                           |                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                           |               |
| <i>Taisyklės pažeidimas</i>                                                                                                                                                        | <i>Klaidingas pavyzdys</i>                                                                                         | <i>Taisyklingas variantas</i>                                                                                                                                                                                             | <i>klaida</i> |
| Nevartotini vediniai su skolintinių daiktavardžių elementais <b>-arėja, -erėja</b> (DKKS 2.1.1 p.).                                                                                | <i>batarėja</i><br><i>galanterėja</i><br><i>galerėja</i>                                                           | <i>baterija</i><br><i>galanterija</i><br><i>galerija</i>                                                                                                                                                                  | gr            |
| Nevartotini vediniai su svetima būdvardžių priesaga (ar baigmeniu) <b>-avas, -ava</b> (DKKS 2.1.2 p.).                                                                             | <i>bordavas, -a</i><br><br><i>dangavas, -a</i><br><br><i>fioletavas, -a, violetavas, -ružavas, -a</i>              | <i>bordinis, -ė, vyšninis, ė, tamsiai raudonas, -a dangiškas, -a, dangaus spalvos, melsvas, -à, žydras, -a violetinis, -ė rožinis, -ė, rausvas, -a</i>                                                                    | gr            |
| Nevartotini vediniai su svetima veiksmažodžių priesaga <b>-avoti</b> (DKKS 2.1.3 p.).                                                                                              | <i>baliavoti</i><br><i>bėdavoti</i>                                                                                | <i>puotauti, pokyliauti</i><br><i>bėdoti, skųstis</i>                                                                                                                                                                     | gr            |
| Nevartotini vediniai su svetimu daiktavardžių elementu <b>-dėjas, -a</b> (DKKS 2.1.5 p.).                                                                                          | <i>geradėjas, -a</i><br><i>niekadėjas, -a</i><br><br><i>piktadėjas, -a</i>                                         | <i>geradarys, -ė</i><br><i>niek(a)darys, -ė, nenaudėlis, -ė, niekšas, -ė</i><br><i>piktadarys, -ė</i>                                                                                                                     | gr            |
| Nevartotini vediniai su svetima skolintinių mažybinės reikšmės daiktavardžių priesaga <b>-ikas</b> (DKKS 2.1.6 p.).                                                                | <i>kubikas</i><br><i>pufikas</i>                                                                                   | <i>kubas, kubelis, kubiukas</i><br><i>pufas, pufiukas, pampsas, pampsiukas.</i>                                                                                                                                           | gr            |
| Nevartotini vediniai su svetima daiktavardžių priesaga <b>-(in)yčia</b> (DKKS 2.1.7 p.).                                                                                           | <i>cukrinyčia</i><br><i>druskinyčia</i>                                                                            | <i>cukrinė</i><br><i>druskinė</i>                                                                                                                                                                                         | gr            |
| Nevartotini vediniai su svetimomis priesagomis <b>-ka, -kė</b> (DKKS 2.1.8 p.).                                                                                                    | <i>čigonka</i><br><i>draugelka</i><br><i>kaimynka</i><br><i>razinka</i><br><i>vagilka</i><br><i>Gražka, Gražkė</i> | <i>čigonė, čigoniukė</i><br><i>draugužė</i><br><i>kaimynė, kaimynėlė</i><br><i>razina, džiovinta vynuogė</i><br><i>vagilė, vagišė</i><br><i>Gražina, Gražinutė</i>                                                        | gr            |
| Nevartotini būdo prieveiksmai su <b>-(i)ai</b> , padaryti iš būdvardžių su priesaga <b>-inis, -inė</b> (DKKS 2.2.1 p.).<br>Išimtis: <b>begaliniai</b>                              | <i>asmeniniai atsakingas</i><br><i>besąlyginiai sutinku</i><br><i>dvasiniai turtingas</i>                          | <i>asmeniškai atsakingas</i><br><i>besąlygiškai, be sąlygų, griežtai</i><br><i>dvasiškai turtingas</i>                                                                                                                    | gr            |
| Nevartotini būdo prieveiksmai, padaryti iš santykinių būdvardžių, turinčių vienaskaitos vyriškosios giminės vardininko galūnę <b>-is, o</b> daugiskaitos naudininko <b>-(i)ams</b> | <i>bejausmiai elgiasi</i><br><br><i>bejėgiai pasijuto</i>                                                          | <i>bejausmiškai, be jausmo</i><br><i>elgiasi</i><br><i>bejėgiškai pasijuto</i>                                                                                                                                            | gr            |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                |    |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| (DKKS 2.2.1 p.).                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                |    |
| Nevartotini daiktavardžiai, žymintys įrankius bei kitas darbo priemones ar tam tikras medžiagas, su priesaga <b>-ėjas</b> (DKKS 2.2.2 p.).                                                                                                                                                | <i>įpyliau atskiedėjo<br/>pirkau dėmių išėmėjo</i>                                                                                                               | <i>įpyliau skiediklio<br/>pirkau (dėmių) valiklio</i>                                                                                                                          | gr |
| Nevartotini daiktavardžiai, žymintys įrankius bei kitas darbo priemones ar tam tikras medžiagas, su priesaga <b>-ovas</b> (DKKS 2.2.2 p.).                                                                                                                                                | <i>įjungiau autoatsakovą</i>                                                                                                                                     | <i>įjungiau atsakiklį</i>                                                                                                                                                      | gr |
| Nevartotini daiktavardžiai, žymintys įrankius bei kitas darbo priemones ar tam tikras medžiagas, su priesaga <b>-tojas</b> (DKKS 2.2.2 p.).                                                                                                                                               | <i>pirkau gerą masažuotoją<br/>prailgintojas</i>                                                                                                                 | <i>pirkau gerą masažuoklį<br/>ilgintuvas (ilginamasis laidas)</i>                                                                                                              | gr |
| Nevartotini būdvardžiai su priesagomis <b>-inis, -inė</b> , padaryti iš veikėjus reiškiančių veiksmažodinių daiktavardžių, turinčių priesagas <b>-ėjas, -tojas</b> ,                                                                                                                      | <i>gydytojinis, -ė<br/>mokytojinis, -ė<br/>rašytojinis, -ė</i>                                                                                                   | <i>gydytojo, gydytojų<br/>mokytojų pasitarimas<br/>rašytojų spauda</i>                                                                                                         | gr |
| Nevartotini būdvardžiai su priesaga <b>-iškas, -iška</b> veikėjo priklausymui kokiai nors kategorijai, ypač tautybei, reikšti (DKKS 2.2.3 p.).                                                                                                                                            | <i>švediškieji sportininkai,<br/>turkiškieji grobikai</i>                                                                                                        | <i>švedų sportininkai,<br/>grobikai turkai</i>                                                                                                                                 | gr |
| Nevartotini veiksmažodžiai su priesagomis <b>-inėti, -dinėti</b> ne kartotiniam, o tęsiniam kartiniam veiksmui reikšti (DKKS 2.2.5 p.).                                                                                                                                                   | <i>Partrenkė mašiną, kai pereidinėjau gatvę<br/>Tada baiginėjau institutą.<br/>Gydytoja paprašė nusirenginėti.<br/>Atrodė, kad jau pralaiminėjame rungtynes.</i> | <i>Partrenkė mašiną, kai ėjau per gatvę.<br/>Tada buvau bebaigiąs institutą.<br/>Gydytoja paprašė nusirengti.<br/>Atrodė, kad jau pralaimime / esame bepralaimį rungtynes.</i> | gr |
| Nevartotina sudurtinė priesaga- <b>alinis, -arinis, -ijinis</b> . Reikia palikti tik <b>-inis</b> ir atsisakyti tarptautinio formanto. Išimtys: jeigu susidaro dviprasmybė: <b>kolonija – kolonijinis, ne koloninis; linija – linijinis, ne lininis; fizika – fizikinis, ne fizinis</b> . | <i>tematinis planas<br/>legendarinis žmogus<br/>biblijinė išmintis<br/>pensijinis amžius</i>                                                                     | <i>teminis planas<br/>legendinis žmogus biblinė, Biblijos išmintis<br/>pensinis amžius</i>                                                                                     | gr |
| <b>-iokas, -ė</b><br>Nevartotinas žodis <i>klasiokas, -ė</i> .                                                                                                                                                                                                                            | <i>klasiokas, grupiokas,<br/>kambariokas, kursioкас</i>                                                                                                          | <i>bendrąklasis, grupės, klasės, kurso draugas</i>                                                                                                                             | gr |
| <b>-uotas, -a</b><br>Nevartotinas priesagos <b>-uotas</b> vedinys <b>nervuotas, -a</b> (priesagos <b>-uotas</b> vediniai nevartotini vidinei ypatybei nusakyti).                                                                                                                          | <i>nervuotas žmogus</i>                                                                                                                                          | <i>nervingas žmogus</i>                                                                                                                                                        | gr |
| <b>-uoti(s)</b><br>Nevartotina veiksmažodžio forma <b>nervuotis(s)</b> .                                                                                                                                                                                                                  | <i>nervuotis</i>                                                                                                                                                 | <i>nervintis</i>                                                                                                                                                               | gr |
| Nevartotini žodžiai <b>gerietis, blogietis</b> (netinkami priesagos <b>-ietis</b> vediniai iš būdvardžių).                                                                                                                                                                                | <i>geriečiai<br/>blogiečiai</i>                                                                                                                                  | <i>gerieji, geručiai, geruoliai,<br/>blogieji, blogučiai, blogiukai,<br/>bloguoliai</i>                                                                                        | gr |

| DŪRINIAI                                                                                                                                                                                          |                                                                            |                                                                                                                                                                 |               |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|
| <i>Taisyklės pažeidimas</i>                                                                                                                                                                       | <i>Klaidingas pavyzdys</i>                                                 | <i>Taisyklingas variantas</i>                                                                                                                                   | <i>klaida</i> |
| Nevartotini asmenis reiškiantys priesagos <b>-ietis, -ietė</b> žodžiai, padaryti iš dvižodžių ar keliažodžių gyvenamųjų, darbo vietų, įstaigų, įmonių ar organizacijų pavadinimų (DKKS 2.3.1 p.). | <b>naujavilnietis</b><br><b>kazlūrūdietis</b><br><br><b>vaiknamietis</b>   | <b>Naujosios Vilnios gyventojas</b><br><b>Kazlų Rūdos gyventojas,</b><br><b>kazlinis</b><br><b>vaikų namų auklėtinis</b>                                        | gr            |
| Nevartotini sudurtiniai sutrauktiniai žodžiai, sudaryti iš vieno ar kelių žodžių pradžios ir paskutinio viso žodžio (DKKS 2.3.2 p.).                                                              | <b>dietgydytojas, -a</b><br><b>medsesuo</b><br><br><b>vyrgydytojas, -a</b> | <b>(gydytojas, -a) dietologas, -ė</b><br><b>medicinos sesuo, gailestingoji</b><br><b>sesuo</b><br><b>vyriausiasis gydytojas,</b><br><b>vyriausioji gydytoja</b> | gr            |

| GRAMATINĖS FORMOS                                                                                                                                     |                                                                                                       |                                                                                                                                                |               |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|
| GALŪNĖ                                                                                                                                                |                                                                                                       |                                                                                                                                                |               |
| <i>Taisyklės pažeidimas</i>                                                                                                                           | <i>Klaidingas pavyzdys</i>                                                                            | <i>Taisyklingas variantas</i>                                                                                                                  | <i>klaida</i> |
| Netinkama būdvardžių ir būdvardiškųjų žodžių vns. naudininko galūnė <b>-iui</b> .                                                                     | <b>kontroliniui</b> darbui<br><b>vientisiniui</b> sakiniui<br><b>lyriniui</b> subjektui               | <b>kontroliniam</b> darbui<br><b>vientisiniam</b> sakiniui<br><b>lyriniam</b> subjektui                                                        | gr            |
| GIMINĖS FORMOS                                                                                                                                        |                                                                                                       |                                                                                                                                                |               |
| <i>Taisyklės pažeidimas</i>                                                                                                                           | <i>Klaidingas pavyzdys</i>                                                                            | <i>Taisyklingas variantas</i>                                                                                                                  | <i>klaida</i> |
| Nevartotinos vyriškosios giminės daiktavardžių formos moterims pagal profesijas, pareigas, mokslo laipsnius ir pan. apibūdinti (DKKS 5.1.1 p.).       | <b>architektas Žilienė</b><br><b>advokatas Butkutė</b><br><b>direktorius Vaitkuvienė</b>              | <b>architektė Žilienė,</b><br><b>advokatė Butkutė</b><br><b>direktorė Vaitkuvienė</b>                                                          | gr            |
| Nevartotinos kelintinių skaitvardžių ir įvardžio <i>kelintas, -a</i> vyriškosios giminės kilmininko formos mėnesio dienai nusakyti (DKKS 5.1.2 p.).   | <b>Kelinto šiandien?</b> – Spalio <b>antro.</b>                                                       | <b>Kelinta šiandien?</b><br>– Spalio <b>antra, antroji.</b>                                                                                    | gr            |
| Nevartotinas vyriškosios giminės būdvardžių bei būdvardinės reikšmės dalyvių galininkas ir įnagininkas vad. bevardės giminės reikšme (DKKS 5.1.3 p.). | <b>Bandoma</b><br><b>pasiekti nepasiekiamą</b><br><br><b>Laikau reikalingu (būtinu) tai pranešti.</b> | <b>Bandoma</b><br><b>pasiekti nepasiekiamą / tai,</b><br><b>kas nepasiekiamą.</b><br><b>Laikau reikalinga (būtina)</b><br><b>tai pranešti.</b> | gr            |
| Įvardis <b>keletas</b> ir kuopiniai skaitvardžiai neturi moteriškosios giminės.                                                                       | Susitikome po <b>keletos</b> savaitių.<br><b>Trejetai</b> moterų įteiktos premijos.                   | Susitikome po <b>keleto</b> savaitių.<br><b>Trejetui</b> moterų įteiktos premijos.                                                             | gr            |

| PAGRINDINĖS IR DAUGINĖS FORMOS                                                                                                                                                                     |                                                                                                                               |                                                                                                                                 |               |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|
| <i>Taisyklės pažeidimas</i>                                                                                                                                                                        | <i>Klaidingas pavyzdys</i>                                                                                                    | <i>Taisyklingas variantas</i>                                                                                                   | <i>klaida</i> |
| Nevartotinos pagrindinės kiekinio skaitvardžių nuo 2 iki 9 formos ir įvardžio <b>abu, abi</b> formos su daugiskaitiniais (t. y. turinčiais tik daugiskaitinę formą) daiktavardžiais (DKKS 5.2 p.). | <b>Dabar teatre pertrauka tarp dviejų gastrolių.</b><br><b>Dalyvavo trijose varžybose.</b><br><b>Laimėjome abi rungtynes.</b> | <b>Dabar teatre pertrauka tarp dvejų gastrolių.</b><br><b>Dalyvavo trejose varžybose.</b><br><b>Laimėjome abejas rungtynes.</b> | gr            |

| LAIPSNIAI                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                      |               |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|
| <i>Taisyklės pažeidimas</i>                                                                                                                                                                                       | <i>Klaidingas pavyzdys</i>                                                                                                                                         | <i>Taisyklingas variantas</i>                                                                                                                        | <i>klaida</i> |
| Netinkamas laipsniavimas su <b>labiau, labiausiai</b> , jei būdvardiškasis žodis laipsniuojamas.                                                                                                                  | Parinkime <b>labiau gerą, labiausiai tinkamą</b> pavyzdį.                                                                                                          | Parinkime <b>geresnį, tinkamiausią</b> pavyzdį.                                                                                                      | gr            |
| <b>Labiau, labiausiai</b> nevartojama su aukštesniojo ir aukščiausiojo laipsnio formomis.                                                                                                                         | Jis <b>labiau panašesnis</b> į tėvą negu į motiną.                                                                                                                 | Jis <b>panašesnis</b> į tėvą negu į motiną.                                                                                                          | gr            |
| ĮVARDŽIUOTINĖS FORMOS                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                      |               |
| <i>Taisyklės pažeidimas</i>                                                                                                                                                                                       | <i>Klaidingas pavyzdys</i>                                                                                                                                         | <i>Taisyklingas variantas</i>                                                                                                                        | <i>klaida</i> |
| Nevartotina įvardžiuotinė forma dalyvių, kurie įeina į išskirtinį pažyminį.                                                                                                                                       | Žmonės, <b>turintieji</b> bilietus, į autobusą įleidžiami pirmiausia. Studentai, <b>vykstantieji</b> į ekspediciją, renkasi prie bibliotekos.                      | Žmonės, <b>turintys</b> bilietus, į autobusą įleidžiami pirmiausia. Studentai, <b>vykstantys</b> į ekspediciją, renkasi prie bibliotekos.            | gr            |
| Terminuose nevartotini paprastieji būdvardžiai – vartotina įvardžiuotinė forma.                                                                                                                                   | <b>Vyriška ir moteriška</b> giminė.                                                                                                                                | <b>Vyriškoji ir moteriškoji</b> giminė.                                                                                                              | gr            |
| Rūšiai nevartotini paprastieji būdvardžiai – vartotina įvardžiuotinė forma.                                                                                                                                       | Pirkau <b>juodų</b> serbentų.                                                                                                                                      | Pirkau <b>juodųjų</b> serbentų.                                                                                                                      |               |
| Sudaiktavardėję dalyviai vartojami įvardžiuotine forma.                                                                                                                                                           | <b>Skęstančių</b> gelbėjimo draugija.<br><b>Tikinčių</b> protesto akcija.<br><b>Suaugusių</b> mokymo centras.                                                      | <b>Skęstančiųjų</b> gelbėjimo draugija.<br><b>Tikinčiųjų</b> protesto akcija.<br><b>Suaugusiųjų</b> mokymo centras.                                  | gr            |
| Sudaiktavardėję įvardžiuotiniai dalyviai nevartotini asmenims pagal jų darbą, amatą, profesiją, pareigas ar kokią veiklą pavadinti – vartojami daiktavardžiai su priesagomis - <b>ėjas, -a; -tojas, -a</b> ir kt. | <b>Budintysis</b> prižiūrėjo lakstančius vaikus.<br>Už stalo sėdėjo posėdžio <b>pirmininkaujant(ys)is</b> .<br>Renginio <b>vedantysis</b> sužavėjo visus žiūrovus. | <b>Budėtojas</b> prižiūrėjo lakstančius vaikus.<br>Už stalo sėdėjo posėdžio <b>pirmininkas</b> .<br>Renginio <b>vedėjas</b> sužavėjo visus žiūrovus. | gr            |
| Švenčių, istorinių įvykių pavadinimai su skaitvardžiais nusakomi įvardžiuotine forma.                                                                                                                             | Iškilmingai paminėsime <b>Vasario šešioliktą (16)</b> .<br><b>Antras</b> pasaulinis karas.                                                                         | Iškilmingai paminėsime <b>Vasario šešioliktąją (16-ąją)</b> .<br><b>Antrasis</b> pasaulinis karas.                                                   | gr            |

| VEIKSMAŽODIS                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                             |                                                                                                                    |               |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|
| SANGRAŽINĖS FORMOS                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                             |                                                                                                                    |               |
| <i>Taisyklės pažeidimas</i>                                                                                                                                                                                                                                    | <i>Klaidingas pavyzdys</i>                                                                  | <i>Taisyklingas variantas</i>                                                                                      | <i>klaida</i> |
| Nevartotinos veiksmažodžių <b>išnuomoti, numatyti, parduoti, rašyti (kirčiuoti, linksniuoti, tarti), skaityti, statyti, žiūrėti ir pan. sangražinės formos</b> nevartotinos neveikiamosios rūšies reikšmė (jeigu veiksmas negali vykti savaime) (DKKS 5.7 p.). | <b>išsiniuomoti</b> (r. „,būti išsiniuomajamam, -ai“)<br>Išsiniuomoja vieno kambario butas. | <b>Išsiniuojamas</b> vieno kambario butas.                                                                         | gr            |
|                                                                                                                                                                                                                                                                | <b>nusimatyti</b><br>Kas dar nusimato programoje? Nusimato oro atšilimas.                   | Kas dar <b>numatoma / numatyta</b> programoje? <b>Numatomas</b> oro atšilimas ( <b>Numatoma, kad</b> oras atšils). | gr            |
|                                                                                                                                                                                                                                                                | <b>parsiduoti</b> (r. „,būti parduodamam, -ai“)<br>Parsiduoda namas su sodu.                | <b>Parduodamas</b> namas su sodu.                                                                                  | gr            |
|                                                                                                                                                                                                                                                                | <b>rašytis</b> (kirčiuotis, linksniuotis, tartis)<br>Nosinė čia nesirašo.                   | <b>Nosinės čia nerašome.</b>                                                                                       | gr            |



|                                                                        |                                                                                                     |                                                                                                                                                        |    |
|------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
|                                                                        | Kaip kirčiuojasi šis žodis?                                                                         | Kaip <b>kirčiuojamas</b> , <b>kirčiuotinas</b> šis žodis? Kaip <b>kirčiuoti</b> šį žodį?                                                               |    |
|                                                                        | <b>skaitytis</b> (r. „būti skaitomam, -ai“)<br>Norėjau taip parašyti, kad knyga įdomiai skaitytųsi. | Norėjau taip parašyti, kad <b>knyga būtų įdomi skaityti; kad knygą būtų įdomu skaityti.</b>                                                            | gr |
|                                                                        | <b>statytis</b> (r. „būti statomam, -ai“)<br>Kaip tik toje vietoje ir statėsi naujas namas.         | Kaip tik toje vietoje ir <b>buvo statomas</b> naujas namas.                                                                                            | gr |
|                                                                        | <b>žiūrėtis</b><br>Aktoriai tame spektaklyje gražiai žiūrisi.                                       | <i>I aktorius tame spektaklyje <b>gražu, malonu, miela žiūrėti; Aktoriai... gražiai atrodo.</b></i>                                                    | gr |
| Pastaba. Klaidomis nelaikoma formos <b>matosi, girdisi, jaučiasi</b> . |                                                                                                     | <i>Iš čia toli <b>matosi / matyti.</b> Už sienos <b>girdėjosi / buvo girdėti</b> balsai. Rašinio įžangoje <b>jaučiasi/ just</b> tuščiažodžiavimas.</i> | -  |

| SINTAKSĖ <u>žymėti gr</u>                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |               |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|
| DALYVIS                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |               |
| <i>Taisyklės pažeidimas</i>                                                                                                                                                               | <i>Klaidingas pavyzdys</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | <i>Taisyklingas variantas</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | <i>klaida</i> |
| Savaiminei būsenai ar savaiminei ypatybei reikšti nevartotinas neveikiamosios rūšies dalyvis (DKKS 5.8.3 p.).                                                                             | <b>Padažnintas</b> pulsas ir <b>padidintas</b> kraujospūdis – sunkios ligos požymis.<br><i>Ligonis skundžiasi <b>apsunkintu</b> rijimu. Odos paviršiuje matyti <b>išplėstos</b> venos. Jau kurį laiką nepavyksta sureguliuoti <b>pagreitinto</b> širdies plakimo. Šiai ligai būdinga <b>sulėtinta</b> medžiagų apykaita.</i><br><br><i>Esant <b>sumažintam</b> kraujospūdžiui svaigsta galva.</i> | <b>Padažnėjęs</b> pulsas ir <b>padidėjęs</b> kraujospūdis – sunkios ligos požymiai.<br><i>Ligonis skundžiasi <b>pasunkėjusiu</b> rijimu. Odos paviršiuje matyti <b>išsiplėtusios</b> venos. Jau kurį laiką nepavyksta sureguliuoti <b>pagreitėjusio</b> širdies plakimo. Šiai ligai būdinga <b>sulėtėjusi</b> medžiagų apykaita. Esant <b>sumažėjusiam</b> kraujospūdžiui / <b>Dėl sumažėjusio kraujospūdžio</b> svaigsta galva.</i> | gr            |
| Veikiamasis esamojo laiko dalyvis nevartotinas su veikėjo nereiškančiais daiktavardžiais daikto paskirčiai, rūšiai, tipui nusakyti.                                                       | <i>Salėje daug <b>sėdinčių</b> vietų. Jis jau seniai dirba <b>vadovaujantį</b> darbą. Nebuvo įvertintas <b>pasiaukojantis</b> žygdarbis.</i>                                                                                                                                                                                                                                                      | <i>Salėje daug <b>sėdimų</b> vietų. Jis jau seniai dirba <b>vadovaujamą</b> darbą. Nebuvo įvertintas <b>pasiaukojamas</b> žygdarbis.</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                             | gr            |
| Veikiamasis esamojo laiko dalyvis nevartotinas daikto paskirčiai, rūšiai, tipui nusakyti terminuose ir pavadinimuose (terminuose ir pavadinimuose vartotina įvardžiuotinė dalyvio forma). | <b>raminantieji</b> vaistai <b>gaivinantieji</b> gėrimai <b>įspėjantis</b> ženklas <b>maitinančioji</b> kaukė <b>vykdančioji</b> valdžia                                                                                                                                                                                                                                                          | <b>raminamieji</b> vaistai <b>gaivinamieji</b> gėrimai <b>įspėjamasis</b> ženklas <b>maitinamoji</b> kaukė <b>vykdomoji</b> valdžia                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | gr            |
| Veikiamasis būtojo laiko dalyvis nevartotinas reikšti lygia greta su tarinio veiksmu vykstančiam arba vėlesniam veiksmui                                                                  | <i>I orą pakilo raketos, <b>numušusios</b> tris priešo lėktuvus. Pirmą kartą jis paragavo</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | <i>I orą <b>pakilo</b> raketos <b>ir numušė</b> tris priešo lėktuvus. Pirmą kartą jis paragavo alkoholio, <b>gerdamas / kai gėrė</b> su</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                          | gr            |

|                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |               |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|
| (DKKS 5.8.2 p.).                                                                                                                                               | alkoholio, <b>išgėręs</b> su draugu šampano.<br>Vakar kalbėjo pirmininkas, <b>paraginęs</b> aktyviai dalyvauti rinkimuose.<br><br>Pusfinalį laimėjo mūsų komanda, <b>patekusi</b> į finalą.                                                                       | draugu šampano.<br>Vakar kalbėjo pirmininkas, <b>ragindamas / ir ragino</b> aktyviai dalyvauti rinkimuose./Vakar pirmininkas ragino aktyviai dalyvauti rinkimuose / Vakar kalbėjo pirmininkas. Jis ragino aktyviai dalyvauti rinkimuose.<br>Pusfinalį <b>laimėjo</b> mūsų komanda <b>ir pateko</b> į finalą / Pusfinalį <b>laimėjusi</b> mūsų komanda <b>pateko</b> į finalą. |               |
| Nevartotina sutrumpinta moteriškosios giminės būtojo kartinio laiko dalyvio galūnė, kad nebūtų palaikyta būtojo kartinio laiko padalyvio priesaga <b>-us</b> . | <b>Grįžus</b> namo, ji klausėsi mėgstamos muzikos.                                                                                                                                                                                                                | <b>Grįžusi</b> namo, ji klausėsi mėgstamos muzikos.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | gr            |
| <b>PUSDALYVIS</b>                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |               |
| <b>Taisyklės pažeidimas</b>                                                                                                                                    | <b>Klaidingas pavyzdys</b>                                                                                                                                                                                                                                        | <b>Taisyklingas variantas</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | <b>klaida</b> |
| Pusdalyvis netinka nusakyti aplinkybės veiksmui, kuris vyksta ne tuo metu, kaip tarinio veiksmas (DKKS 5.9 p.).                                                | Abiturientas sėkmingai baigė mokyklą <b>gaudamas</b> atestatą.<br>Įstojau į muzikos mokyklą, čia <b>baigdamas</b> keturias klases.<br>Policininkai netrukus sulaikė vagis, juos <b>nuveždami</b> į nuovadą.                                                       | Abiturientas sėkmingai baigė mokyklą <b>ir gavo</b> atestatą.<br>Įstojau į muzikos mokyklą <b>ir čia baigiau</b> keturias klases.<br>Policininkai netrukus sulaikė vagis ir <b>nuvežė juos</b> į nuovadą.                                                                                                                                                                     | gr            |
| Moteriškosios giminės sangražinių pusdalyvių daugiskaitos vardininko forma yra <b>šypsodamosi</b> (šypsodamos+si) ne šypsodamosios.                            | Sesutės puošėsi <b>šypsodamosios</b> .                                                                                                                                                                                                                            | Sesutės puošėsi <b>šypsodamosi</b> .                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | gr            |
| <b>PADALYVIS</b>                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |               |
| <b>Taisyklės pažeidimas</b>                                                                                                                                    | <b>Klaidingas pavyzdys</b>                                                                                                                                                                                                                                        | <b>Taisyklingas variantas</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | <b>klaida</b> |
| Būtojo kartinio laiko padalyvis nevertotinas tikslui reikšti su jungtuku <b>kad</b> (taip pat su idant) (DKKS 5.10.2 p.).                                      | <b>Kad apsisaugojus</b> nuo gripo, gerkite čiobrelių arbatą.<br><br>Reikia perskaičiuoti sąskaitą, <b>kad išvengus</b> atsitiktinių klaidų.                                                                                                                       | <b>Kad apsisaugotumėte / Norėdami apsisaugoti</b> nuo gripo, gerkite čiobrelių arbatą.<br>Reikia perskaičiuoti sąskaitą, <b>kad būtų išvengta /norint išvengti</b> atsitiktinių klaidų.                                                                                                                                                                                       | gr            |
| Būtojo kartinio laiko padalyvis nevertotinas sąlygai reikšti su jungtuku jei(gu) (DKKS 5.10.3 p.).                                                             | <b>Jeigu pskaičiavus</b> nuostolius, išaiškėtų tikroji įmonės padėtis.                                                                                                                                                                                            | <b>Jeigu apskaičiuotume</b> nuostolius, išaiškėtų tikroji įmonės padėtis.                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | gr            |
| Padalyvis nevertotinas šalutiniam to paties veikėjo veiksmui reikšti asmeniniuose sakiniuose (vietoj pusdalyvio ar dalyvio) (DKKS 5.10.1 p.).                  | <b>Dirbant</b> susižeidžiau.<br>Kuo <b>remiantis</b> laikraštis skelbia tokią informaciją?<br><b>Pažvelgus</b> į šias nuotraukas, pastebėsime tam tikrą ryšį.<br>Jos elgiasi <b>nepažeidžiant</b> taisyklių.<br><b>Grįžus</b> mes pirmiausia paskambinome tėvams. | <b>Dirbdamas</b> susižeidžiau.<br>Kuo <b>remdamasis</b> laikraštis skelbia tokią informaciją?<br><b>Pažvelgę</b> į šias nuotraukas, pastebėsime tam tikrą ryšį.<br>Jos elgiasi <b>nepažeisdamos</b> taisyklių.<br><b>Grįžę</b> mes pirmiausia paskambinome tėvams.                                                                                                            | gr<br><br>gr  |
| <b>Pastaba.</b> Padalyvis gali būti vartojamas beasmeniuose sakiniuose.                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                   | <b>Rašant</b> diktantą reikia susikaupti                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | –             |

|                                                                                                                                |                                                                                                  |                                                                                                                                                |               |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|
| <b>Pastaba.</b> Padalyvis gali būti vartojamas, kai atliekamo veiksmo veikėjai iš dalies sutampa.                              |                                                                                                  | Mums <b>važiuojant</b> į Trakus labiausiai sušalo Saulius.                                                                                     | –             |
| <b>PRIEVEIKSMIS</b>                                                                                                            |                                                                                                  |                                                                                                                                                |               |
| <b>Taisyklės pažeidimas</b>                                                                                                    | <b>Klaidingas pavyzdys</b>                                                                       | <b>Taisyklingas variantas</b>                                                                                                                  | <b>klaida</b> |
| Prieveiksmiai su <b>-ai</b> (padaryti iš priesagos <i>-iškas</i> būdvardžių) nevartotini daikto kokybei žymėti (DKKS 5.11 p.). | skyrybos <i>itališkai</i><br><br><i>poilsis kanadietišškai</i><br><i>viščiukai vilnietišškai</i> | <i>itališkos skyrybos / skyrybos kaip italų</i><br><i>kanadietiškas poilsis</i><br><i>vilnietiški, vilnietišškai kepti</i><br><i>viščiukai</i> | gr            |

| <b>LINKSNIŲ VARTOJIMO KLAIDOS</b>                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                   |               |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|
| <b>Vardininkas</b>                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                   |               |
| <b>Taisyklės pažeidimas</b>                                                                                                                                                                                                                    | <b>Klaidingas pavyzdys</b>                                                                                                 | <b>Taisyklingas variantas</b>                                                                                                                                                     | <b>klaida</b> |
| Nevartotinas kreipiniui reikšti (DKKS 3.1.2 p.).<br><br><b>Pastaba.</b> Priedėliu einančio daiktavardžio <i>ponas</i> vardininkas – ne klaida.                                                                                                 | <b>Mokytojas, noriu paklausti.</b>                                                                                         | <b>Mokytojau, noriu paklausti.</b>                                                                                                                                                | gr            |
|                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                            | Pone pirmininke / Ponas pirmininke, čia reikia jūsų parašo.                                                                                                                       | -             |
| Nevartotinas neapibrėžtam daiktų kiekiui ar daikto daliai reikšti (vietoj dalies kilmininko) su veiksmazodžiais: <b>(atsi)rasti(s), būti (yra, esti, yra, buvo...), daugėti (gausėti), įvykti, kilti, mažėti, pasitaikyti</b> (DKKS 3.1.1 p.). | <i>Per kontrolinį darbą kartais pasitaiko nesusipratimai.</i><br><br><i>Žmogaus gyvenime būna potvyniai ir atoslūgiai.</i> | <i>Per kontrolinį darbą kartais pasitaiko nesusipratimų.</i><br><br><i>Žmogaus gyvenime būna potvynių ir atoslūgių.</i>                                                           | gr            |
| <b>Kilmininkas</b>                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                   |               |
| <b>Taisyklės pažeidimas</b>                                                                                                                                                                                                                    | <b>Klaidingas pavyzdys</b>                                                                                                 | <b>Taisyklingas variantas</b>                                                                                                                                                     | <b>klaida</b> |
| Nevartotinas veiksmo objektui reikšti su veiksmazodžiais: <b>prieiti ko, siekti ko</b> (kiekio reikšmė) (DKKS 3.2.1 p.).                                                                                                                       | <b>Priėjome išvados.</b><br><br><i>Žuvies svoris siekė kilogramo.</i>                                                      | <b>Priėjome išvadą / prie išvados / Padarėme išvadą.</b><br><i>Žuvies svoris siekė kilogramą.</i>                                                                                 | gr            |
| Nevartotinas su veiksmazodžiu <b>pasiekti</b> siekiamojo dalyko visumai reikšti.                                                                                                                                                               | <i>Jie pasiekė tikslo.</i><br><i>Pagaliau pasiekėme pergalės.</i>                                                          | <i>Jie pasiekė tikslą.</i><br><i>Pagaliau pasiekėme pergalę.</i>                                                                                                                  | gr            |
| Nevartotinas abstrakčiųjų daiktavardžių ( <b>reikšmė, įtaka</b> ) dalies kilmininkas, ypač kai greta esantys pažyminiai <b>didelė, milžiniška, lemiamą</b> nurodo didžiausių ypatybės kiekį.                                                   | <i>Mokytojos pagyrimas man turėjo milžiniškos reikšmės.</i>                                                                | <i>Mokytojos pagyrimas man turėjo milžinišką reikšmę.</i>                                                                                                                         | gr            |
| Nevartotinas skaitvardžių kilmininkas – lyginamajai kiekybei reikšti su aukštesniojo laipsnio prieveiksmiais ( <b>(ne) daugiau, (ne) mažiau</b> ) (DKKS 3.2.2 p.).                                                                             | <i>Čia telpa daugiau šimto žmonių.</i><br><br><i>Parašyk ne mažiau penkių puslapių.</i>                                    | <i>Čia telpa daugiau kaip šimtas / daugiau negu (nei) šimtas / per šimtą / šimtas su viršum žmonių.</i><br><i>Parašyk ne mažiau kaip / ne mažiau negu (nei) penkis puslapius.</i> | gr            |
| <b>Naudininkas</b>                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                   |               |
| <b>Taisyklės pažeidimas</b>                                                                                                                                                                                                                    | <b>Klaidingas pavyzdys</b>                                                                                                 | <b>Taisyklingas variantas</b>                                                                                                                                                     | <b>klaida</b> |

|                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                            |               |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|
| Nevartotinas veiksmo objektui reikšti su veiksmazodžiais <b>atitikti kam, neatitikti kam, kreipti dėmesį kam, panašus,-i kam, prisitaikyti kam, sutelkti dėmesį kam, užjausti kam, pasitikėti kam</b> (DKKS 3.3.1 p.). | Ar tavo darbas <b>atitinka</b> mokytojos <b>nurodytiems reikalavimams?</b><br>Daugiausia dėmesio <b>kreipiame pažangumui.</b><br><br><b>Dabar sutelkime dėmesį šiai schemai.</b>                                                   | Ar tavo darbas <b>atitinka</b> mokytojos <b>nurodytus reikalavimus?</b><br>Daugiausia dėmesio <b>kreipiame į pažangumą / skiriame pažangumui.</b><br><b>Dabar sutelkime dėmesį į šią schemą.</b>                           | gr            |
| Nevartotinas su judėjimo reikšmės veiksmazodžiais ( <b>eiti, rinktis, važiuoti, vykti</b> ir pan.) tikslui reikšti (DKKS 3.3.4 p.).                                                                                    | Išėjo <b>pietums.</b><br>Teatras <b>išvažiavo gastrolėms.</b>                                                                                                                                                                      | Išėjo <b>pietų / pietauti.</b><br>Teatras <b>išvažiavo į gastroles / gastrolių.</b>                                                                                                                                        | gr            |
| Nevartotinas tikslui su paskirties atspalviu reikšti nevertotinas abstrakčiųjų priesagos <b>-imas (-ymas)</b> daiktavardžių naudininkas.                                                                               | <b>Skirsime daug lėšų teritorijos tvarkymui.</b><br><b>Bagażas saugojimui</b> priimamas pirmame aukšte.<br><br><b>Pateikė nutarimą balsavimui.</b><br>Projektą grąžino <b>papildymui.</b><br>Televizorių išvežėme <b>taisymui.</b> | <b>Skirsime daug lėšų teritorijai tvarkyti.</b><br><b>Bagażas saugoti</b> priimamas pirmame aukšte.<br><b>Pateikė nutarimą balsuoti.</b><br><br>Projektą grąžino <b>papildyti.</b><br>Televizorių išvežėme <b>taisyti.</b> | gr            |
| Nevartotinas daiktui apibūdinti, kai nereikiama paskirtis (DKKS 3.3.2 p.).                                                                                                                                             | Jis yra čempionas <b>50 km distancijai.</b>                                                                                                                                                                                        | Jis yra <b>50 km distancijos</b> čempionas.                                                                                                                                                                                | gr            |
| Nevartotinas konkretaus laiko ribai arba momentui, kai nežymima paskirtis (DKKS 3.3.2 p.).<br><br><b>Pastaba.</b> Veiksmo trukmei ir paskirčiai reikšti naudininkas – ne klaida.                                       | <b>Šiai dienai</b> įregistruoti 775 laikraščiai.                                                                                                                                                                                   | <b>Iki šios dienos</b> įregistruoti 775 laikraščiai.<br><br><i>Išvažiavo vienai dienai.</i><br><i>Posėdį atidėjo kitai savaitei.</i><br><i>Lėšų skyrė tik šiam mėnesiui.</i>                                               | gr            |
| Nevartojamas posakyje <i>tikėti Dievui.</i>                                                                                                                                                                            | <b>Tikiu Dievui.</b>                                                                                                                                                                                                               | <b>Tikiu Dievą.</b><br><br><b>Pastaba.</b> Nelaikyti klaida junginių <b>tikiu Dievu, tikiu į Dievą.</b>                                                                                                                    | gr<br>-       |
| <b>Galininkas</b>                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                            |               |
| <b>Taisyklės pažeidimas</b>                                                                                                                                                                                            | <b>Klaidingas pavyzdys</b>                                                                                                                                                                                                         | <b>Taisyklingas variantas</b>                                                                                                                                                                                              | <b>klaida</b> |
| Nevartotinas tiesioginiam objektui reikšti greta neigiamojo veiksmazodžio (vietoje kilmininko) (DKKS 3.4.2 p.).                                                                                                        | <b>Nedarinėk duris!</b><br><b>Negauk trejetą.</b>                                                                                                                                                                                  | <b>Nedarinėk durų!</b><br><b>Negauk trejeto.</b>                                                                                                                                                                           | gr            |
| Nevartotinas neapibrėžtam daiktų kiekiui ar daikto daliai reikšti (vietoje dalies kilmininko) (DKKS 3.4.1 p.).                                                                                                         | <b>Mokiniai gerai moka užsienio kalbas.</b><br><b>Man vieną kavą.</b>                                                                                                                                                              | <b>Mokiniai gerai moka užsienio kalbų.</b><br><b>Man vieną kavos.</b>                                                                                                                                                      | gr            |
| Nevartotinas su judėjimo reikšmės veiksmazodžiais tikslui arba siekimui reikšti, kai tas galininkas vienas be bendraties neįmanomas (DKKS 3.4.3 p.).                                                                   | Atvyko skaityti <b>paskaitas.</b><br><b>Nuvažiavo atsiimti dokumentus.</b>                                                                                                                                                         | Atvyko skaityti <b>paskaitų.</b><br><b>Nuvažiavo atsiimti dokumentų.</b>                                                                                                                                                   | gr            |
| Nevartotinas su veiksmazodžiais <b>atstovauti, klausytis, laukti, ieškoti, pakenkti.</b>                                                                                                                               | <b>Atstovavo mokyklą.</b><br><b>Aš klausau jus.</b><br><b>Mes tave laukiame.</b><br><b>Ieškome savo draugą.</b><br><b>Rūkymas gali pakenkti kraujagysles.</b>                                                                      | <b>Atstovavo mokyklai.</b><br><b>Aš klausau jūsų.</b><br><b>Mes tavęs laukiame.</b><br><b>Ieškome savo draugo.</b><br><b>Rūkymas gali pakenkti kraujagyslėms.</b>                                                          | gr            |
| Nevartotinas su bendratimi paskirčiai reikšti.                                                                                                                                                                         | <b>Pasiimk krepšį sudėti pirkinius.</b>                                                                                                                                                                                            | <b>Pasiimk krepšį pirkiniams sudėti.</b>                                                                                                                                                                                   | gr            |
| <b>Įnagininkas</b>                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                            |               |

| <i>Taisyklės pažeidimas</i>                                                                                                                                                                                                                                                        | <i>Klaidingas pavyzdys</i>                                                                                                          | <i>Taisyklingas variantas</i>                                                                                                                                                                                  | <i>klaida</i> |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|
| Nevartotinas su gausą žyminčiais būdvardžiais ( <b>dosnus, -i, gausus, -i, turtingas, -a</b> ir pan.) (DKKS 3.5.2 p.).                                                                                                                                                             | <i>Jis dosnus pažadais.<br/>Kraštas gausus miškais.<br/>Ar esi turtingas pinigais?</i>                                              | <i>Jis dosnus pažadų.<br/>Kraštas gausus miškų.<br/>Ar esi turtingas pinigų?</i>                                                                                                                               | gr            |
| Nevartotinas objektui reikšti su pilnį žyminčiais veiksmažodžiais, turinčiais priešdėlį <b>pri-</b> ( <b>prikimšti, prigrūsti, prikrauti</b> ir pan.) (DKKS 3.5.1 p.).                                                                                                             | <i>Obuolius prikimškite įdaru ir kepkite.<br/>Kišenės prikimštos pinigais.</i>                                                      | <i>Obuolius prikimškite įdaro ir kepkite.<br/>Kišenės prikimštos pinigų.</i>                                                                                                                                   | gr            |
| Nevartotinas veikėjui ar būsenos sukėlėjui (bet ne priemonei) reikšti su neveikiamosios rūšies dalyviais (DKKS 3.5.3 p.).                                                                                                                                                          | <i>Bičiulis buvo priblokštas tuo įvykiu.<br/><br/>Buvome nuliūdinti tokiu jos elgesiu.<br/><br/>Šalis užimta priešoj pajėgomis.</i> | <i>Bičiulis buvo priblokštas to įvykio / Bičiulį tas įvykis pribloškė.<br/>Buvome nuliūdinti tokio jos elgesio / Mus nuliūdino toks jo elgesys.<br/>Šalis užimta priešoj pajėgų.</i>                           | gr            |
| Nevartotinas daiktavardžių įnagininkas su veiksmažodžio <b>būti</b> formomis – nuolatiniam (nekintamam) būviui reikšti (DKKS 3.5.4 p.).<br><br><b>Pastaba.</b> Kai tarinyje yra žodžiai <b>nori (trokšta, tikisi, svajoja...)</b> <b>būti</b> , galimas daiktavardžio įnagininkas. | <i>Sprendžiant iš akcento, jis galėjo būti prancūzu.<br/>Kas buvo šios infekcijos priežastimi?</i>                                  | <i>Sprendžiant iš akcento, jis galėjo būti prancūzas.<br/>Kas buvo šios infekcijos priežastis?<br/><br/>Berniukas nori būti sportininku /sportininkas.<br/>Mergaitės svajoja būti manekenėmis / manekenės.</i> | gr            |
| Nevartotinas požymiui reikšti, kai nurodoma, kuo remiamasi ( <i>daina žodžiais (tekstu).</i>                                                                                                                                                                                       | <i>Girdėjome dainą Maironio žodžiais.</i>                                                                                           | <i>Girdėjome dainą pagal Maironio žodžius / žodžiai Maironio.</i>                                                                                                                                              | gr            |
| <b>Dvejybiniai linksniai</b>                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                |               |
| <i>Taisyklės pažeidimas</i>                                                                                                                                                                                                                                                        | <i>Klaidingas pavyzdys</i>                                                                                                          | <i>Taisyklingas variantas</i>                                                                                                                                                                                  | <i>klaida</i> |
| Nevartotinas būdvardžių (ir būdvardiškai vartojamų žodžių) įnagininkas būviui reikšti vietoj vardininko (DKKS 3.5.5 p.).                                                                                                                                                           | <i>Ji galėjo būti atidesne.<br/>Mindaugas svajoja būti žymiu.<br/>Visi nori būti laimingais.</i>                                    | <i>Ji galėjo būti atidesnė.<br/>Mindaugas svajoja būti žymus.<br/>Visi nori būti laimingi.</i>                                                                                                                 | gr            |
| Nevartotinas būdvardžių (ir būdvardiškai vartojamų žodžių) įnagininkas būviui reikšti vietoj kilmininko (DKKS 3.5.5 p.).                                                                                                                                                           | <i>Vien pinigai nepadaro žmogaus laimingu.</i>                                                                                      | <i>Vien pinigai nepadaro žmogaus laimingo.</i>                                                                                                                                                                 | gr            |
| Nevartotinas būdvardžių (ir būdvardiškai vartojamų žodžių) įnagininkas būviui reikšti vietoj naudininko (DKKS 3.5.5 p.).                                                                                                                                                           | <i>Lengva žmogui būti geru, sunkiau – teisingu.<br/><br/>Ar galima būti (likti) abejingu?</i>                                       | <i>Lengva žmogui būti geram, sunkiau – teisingam.<br/>Ar galima būti (likti) abejingam?</i>                                                                                                                    | gr            |
| Nevartotinas būdvardžių (ir būdvardiškai vartojamų žodžių) įnagininkas būviui reikšti vietoj galininko (DKKS 3.5.5 p.).                                                                                                                                                            | <i>Sunkumai privertė ją būti taupesne ir išradingesne.</i>                                                                          | <i>Sunkumai privertė ją būti taupesnę ir išradingesnę.</i>                                                                                                                                                     | gr            |
| <b>Pastaba.</b> Su veiksmažodžiais <b>laikyti, (pa)skelbti, (pa)vadinti, pripažinti</b> įnagininkas – ne klaida (DKKS 3.5.5 p.).                                                                                                                                                   |                                                                                                                                     | <i>Jį laikė gražiu, bet lengvabūdišku. Jis padėtį pavadino pavojinga. Teismas jį pripažino nekaltu. Po dvejų metų jaunuolį paskelbė dingusiu be žinios.</i>                                                    | gr            |
| <b>Vietininkas</b>                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                |               |
| <i>Taisyklės pažeidimas</i>                                                                                                                                                                                                                                                        | <i>Klaidingas pavyzdys</i>                                                                                                          | <i>Taisyklingas variantas</i>                                                                                                                                                                                  | <i>klaida</i> |
| Nevartotinas būsenos patyrėjui                                                                                                                                                                                                                                                     | <i>Jame netikėtai kilo puiki mintis.</i>                                                                                            | <i>Jam netikėtai kilo puiki</i>                                                                                                                                                                                | gr            |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                               |    |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| reikšti (DKKS 3.6.1 p.).                                                                                                                                                                                                                                                             | Mokytoja nuolat diegia savo <b>mokiniuose</b> grožio supratimą ir ugdo <b>juose</b> gėrio pradus.                                                                                                                                         | mintis.<br>Mokytoja nuolat diegia savo <b>mokiniam</b> grožio supratimą ir ugdo <b>jų</b> gėrio pradus.                                                                                                                                                       |    |
| Nevartotinas kaip prielinksnis ar polinksnis laiko tarpui reikšti su žodžiais: <b>laikotarpyje, bėgyje, laike</b> (DKKS 3.6.6 p.).                                                                                                                                                   | Darbą turime baigti <b>metų bėgyje</b> .<br>Atsakymą gausite <b>trijų dienų laikotarpyje</b> .<br><br>Sprendimas gali būti apskundžiamas <b>laike 10 dienų</b> .                                                                          | Darbą turime baigti <b>per metus</b> .<br>Atsakymą gausite <b>per tris dienas / trijų dienų laikotarpiu</b> .<br>Sprendimas gali būti apskundžiamas <b>per 10 dienų</b> .                                                                                     | gr |
| Nevartotini junginiai <b>tame skaičiuje, tame tarpe</b> išskirčiai ir priskirčiai reikšti.                                                                                                                                                                                           | Mokyklos statybai paskirta 50 tūkst. litų, <b>tame skaičiuje</b> 10 tūkst. vidaus darbams.<br>Dalyvavo 15 žmonių, <b>tame tarpe</b> ir vienas gydytojas.<br>Pamokoje nebuvo penkių mokinių, <b>tame tarpe</b> ir Andriaus.                | Mokyklos statybai paskirta 50 tūkst. litų, <b>iš to skaičiaus / iš jų</b> 10 tūkst. vidaus darbams.<br>Dalyvavo 15 žmonių, <b>tarp jų</b> ir vienas gydytojas.<br>Pamokoje nebuvo penkių mokinių, <b>tarp jų</b> ir Andriaus.                                 | gr |
| Nevartotinas veikimo, būsenos ar požymio sričiai (bet ne vietai) reikšti (DKKS 3.6.2 p.).                                                                                                                                                                                            | Skaitė knygą <b>anglų kalboje</b> .<br><br>Ji gabi <b>muzikoje</b> . Prisipažino <b>meilėje</b> .<br><br>Tu amžinai <b>ne nuotaikoje</b> .<br>Jis <b>nusimano matematikoje</b> .                                                          | Skaitė knygą <b>anglų kalba / angliškai</b> .<br>Ji gabi <b>muzikai</b> .<br><b>Prisipažino mylįs / kad myli / Pasisakė mylįs / kad myli</b> .<br>Tu amžinai <b>be nuotaikos</b> .<br>Jis <b>nusimano apie matematiką / išmano matematiką</b> .               | gr |
| Nevartotinas daikto būviui, būsenai ar požymiui reikšti su žodžiais: <b>apimtyje, atstume, aukštumoje(e), būklėje, etate, dvitomyje (tritomyje), egzemplioriuje, originale, formoje, pavidale, stiliuje, sudėtyje, sumoje, tame reikalas (dalykas, esmė)</b> ir kt. (DKKS 3.6.3 p.). | Vakar tu pasirodei <b>aukštumoje</b> .<br><br>Parduodama mašina <b>geroje būklėje</b> .<br>Dirba <b>dviujuose etatuose</b> .<br><br>Patvirtino sąmatą <b>1000 litų sumoje</b> .<br><b>Reikalas tame</b> , kad jis nemoka vokiečių kalbos. | Vakar tu pasirodei <b>gerai / puikiai / pagirtinai</b> .<br>Parduodama <b>geros būklės mašina</b> .<br>Dirba <b>dviem etatais / Turi du etatus</b> .<br>Patvirtino <b>1000 litų (sumos) sąmatą</b> .<br><b>Reikalas tas</b> , kad jis nemoka vokiečių kalbos. | gr |
| Abstraktūs vietininkai nevartotini veiksmo būdai ar laikui reikšti, pvz.: <b>pagrindė, daugelyje atvejų, daugumoje, pilnumoje, tikrumoje, visumoje, esmėje, principė, paskutinėje eilėje, pirmoje eilėje</b> (DKKS 3.6.5 p.).                                                        | Knygos veikėjai <b>pagrindė</b> teigiami.<br>Tačiau <b>visumoje</b> jis yra geras draugas.<br>Šį klausimą aptarsime <b>paskutinėje eilėje</b> .<br><br><b>Pirmoje eilėje</b> reikia pasirūpinti vaikais.                                  | Knygos veikėjai <b>daugiausia</b> teigiami.<br>Tačiau <b>apskritai</b> jis yra geras draugas.<br>Šį klausimą aptarsime <b>paskutinį / paskiausiai / pabaigoje</b> .<br><b>Pirmiausia</b> reikia pasirūpinti vaikais.                                          | gr |
| Nevartotinas būsenos priežastis, pagrindui reikšti, pvz.: <b>išdavoje, įtakoje, pasekmėje, poveikyje, rezultate, sąryšyje (su)</b> (DKKS 3.6.4 p.).                                                                                                                                  | Sausros <b>įtakoje</b> gausime mažesnę derlių.<br>Karo <b>pasekmėje</b> krašto ūkis buvo sugriautas.<br><br>Įtempto darbo <b>poveikyje</b> pablogėjo sveikata.<br>Tokio apsileidimo <b>rezultate</b> kilo gaisras.                        | <b>Dėl sausros</b> gausime mažesnę derlių.<br><b>Dėl karo</b> krašto ūkis buvo sugriautas / <b>Karas nuniokojo krašto ūkį</b> .<br><b>Dėl / Nuo įtempto darbo</b> pablogėjo sveikata.<br><b>Dėl tokio apsileidimo</b> kilo gaisras.                           | gr |
| Sustabarėjęs vietininkas <b>vardan ko (ko vardan)</b> nevartotinas tikslui, priežastis ar veiksmo pagrindui reikšti.                                                                                                                                                                 | <b>Vardan ko</b> tu gyveni?<br><br>Visa tai buvo daroma <b>šventų interesų vardan</b> .                                                                                                                                                   | <b>Dėl ko / Kodėl / Kam</b> tu gyveni?<br>Visa tai buvo daroma <b>šventų interesų vardu / dėl šventų</b>                                                                                                                                                      | gr |

|                                                                                                                     |  |                                                    |  |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|----------------------------------------------------|--|
| <b>Pastaba.</b> Vartojamas specialiuose posakiuose: <i>Vardan Dievo Tėvo... Vardan tos Lietuvos</i> vienybė težydi. |  | <i>interesų / dangstantis šventais interesais.</i> |  |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|----------------------------------------------------|--|

| PRIELINKSNIŲ IR POLINKSNIŲ VARTOJIMO KLAIDOS                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                          |               |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|
| Ant                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                          |               |
| <i>Taisyklės pažeidimas</i>                                                                                                         | <i>Klaidingas pavyzdys</i>                                                                                                                                                                                         | <i>Taisyklingas variantas</i>                                                                                                                                                                                            | <i>klaida</i> |
| Nevartotinas veiksmo laikui reikšti (DKKS 4.1.7 p.).                                                                                | <i>Grįšiu tik ant vakaro.</i><br><i>Ant rytojaus</i> pasveikau.<br><i>Močiutė atvažiavo ant dviejų dienų.</i><br><i>Ant dienų</i> atliksiu darbą.                                                                  | <i>Grįšiu tik vakare.</i><br><i>Rytojaus dieną</i> pasveikau.<br><i>Močiutė atvažiavo dviem dienoms.</i><br><i>Šiomis dienomis / Per šias dienas</i> atliksiu darbą.                                                     | gr            |
| Nevartotinas vietai reikšti, kai žymimas ne paviršius, o nurodoma kryptis į vidų arba buvimas viduje (DKKS 4.1.6 p.).               | <i>Skubėjau ant stoties.</i><br><i>Pavėlavau ant autobuso.</i>                                                                                                                                                     | <i>Skubėjau į stotį.</i><br><i>Pavėlavau į autobusą.</i>                                                                                                                                                                 | gr            |
| Nevartotinas veiksmo priemonei, nesusijusiai su vieta, reikšti (DKKS 4.1.1 p.).                                                     | <i>Mokosi skambinti ant pianino.</i><br><i>Gaudė žuvį ant sliekų.</i>                                                                                                                                              | <i>Mokosi skambinti pianinu.</i><br><i>Gaudė žuvį su sliekais.</i>                                                                                                                                                       | gr            |
| Nevartotinas objektui reikšti su būdvardžiais: <i>apstus, -i, gabus, -i, godus, -i, šykštus, -i, turtingas, -a</i> (DKKS 4.1.2 p.). | <i>Kaimynų vaikas gabus ant muzikos.</i><br><i>Nebūk godus ant svetimo gero.</i><br><i>Šiomet esam turtingi ant šieno.</i>                                                                                         | <i>Kaimynų vaikas gabus muzikai.</i><br><i>Nebūk godus svetimo gero.</i><br><i>Šiomet esam turtingi šieno / Šiomet turim daug šieno.</i>                                                                                 | gr            |
| Nevartotinas daikto požymiui, nesusijusiam su vieta, reikšti (DKKS 4.1.5 p.).                                                       | <i>Batai ant aukštų kulnų.</i>                                                                                                                                                                                     | <i>Batai aukštais kulnais / Aukštakulniai batai.</i>                                                                                                                                                                     | gr            |
| Nevartotinas veiksmo ar būsenos pobūdžiui reikšti (DKKS 4.1.8 p.).                                                                  | <i>Dirba ant dviejų etatų.</i><br><br><i>Ant kiek aš supratau, ne jis kaltas.</i><br><i>Gyvenu ant buto.</i><br><br><i>Pirkome televizorių ant išsimokėjimo.</i><br><i>Tėtis spaudžia ant šimto penkiasdešimt.</i> | <i>Dirba dviem etatais / Turi du etatus.</i><br><br><i>Kiek aš supratau, ne jis kaltas.</i><br><i>Nuomuju butą / kambarį.</i><br><i>Pirkome televizorių išsimokėtinai.</i><br><i>Tėtis spaudžia šimtu penkiasdešimt.</i> | gr            |
| Nevartotinas paskirčiai, siekimui, veiksmo tikslui reikšti (DKKS 4.1.9 p.).                                                         | <i>Pasilik pinigų ant maisto.</i><br><i>Jisai tai padarė ant keršto.</i><br><i>Pakvietė ant pietų.</i><br><i>Susidėjome ant dovanos.</i>                                                                           | <i>Pasilik pinigų maistui.</i><br><i>Jisai tai padarė iš keršto.</i><br><i>Pakvietė pietų.</i><br><i>Susidėjome dovanai.</i>                                                                                             | gr            |
| Nevartotinas veiksmo objektui reikšti su veiksmazodžiais <i>keisti, mainyti, mokytis, skųstis, patirti, pulti</i> (DKKS 4.1.3 p.).  | <i>Išmainė karvę ant ožkos.</i><br><i>Draugai ant tavęs skundžiasi.</i><br><i>Mes viską ant savo kailio patyrėme.</i><br><i>Ant mūsų užpuolė priešai.</i><br><i>Brolis mokosi ant inžinieriaus.</i>                | <i>Išmainė karvę į ožką.</i><br><i>Draugai tavimi skundžiasi.</i><br><i>Mes viską savo kailiu patyrėme.</i><br><i>Mus užpuolė priešai.</i><br><i>Brolis mokosi inžinieriumi.</i>                                         | gr            |
| Nevartotinas daikto matmenims ar dydžių santykiui žymėti, kiekiui reikšti (DKKS 4.1.4 p.).                                          | <i>Padarykite nuotrauką 9 ant 13.</i><br><br><i>Apsirikau ant dviejų litų.</i>                                                                                                                                     | <i>Padarykite nuotrauką 9 iš 13 / 9 ir 13</i> (devyni ir trylika / devynių ir trylikos).<br><br><i>Apsirikau dviem litais.</i>                                                                                           | gr            |
| Apie                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                          |               |

|                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |    |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| Nevartotinas veiksmo objektui su žodžiais <i>domėtis, ginčytis (ginčas), rodyti, rūpintis, skųstis</i> (DKKS 4.2 p.).                                                                                  | <i>Per mažai domėjosi apie darbo sąlygas.<br/>Kilo ginčas apie pelno paskirstymą.<br/><br/>Apie mane gali nesirūpinti.</i>                               | <i>Per mažai domėjosi darbo sąlygomis.<br/>Kilo ginčas dėl pelno paskirstymo / , kaip paskirstyti pelną.<br/>Manimi/ dėl manęs gali nesirūpinti.</i>                                                                                                                                             | gr |
| <b>Dėka (polinksnis)</b>                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |    |
| Nevartotinas būdai, kartu ir priemonei reikšti.                                                                                                                                                        | <i>Didelių pastangų dėka darbą baigėme laiku.<br/><br/>Ji galėjo judėti tik invalidų vežimėlio dėka.</i>                                                 | <i>Didelėmis pastangomis / Labai stengdamiesi darbą baigėme laiku.<br/>Ji galėjo judėti tik (su) invalidų vežimėliu / naudodamasi invalidų vežimėliu.</i>                                                                                                                                        | gr |
| Nevartotinas, kai priežastį sukelia koks reiškiny ar daiktas, o ne asmuo.                                                                                                                              | <i>Šių priemonių dėka avarijų sumažėjo.<br/>Naujovių dėka jau gavome pelno.<br/><br/>Ilgo kaklo ir kojų dėka žirafa yra pats aukščiausias žinduolis.</i> | <i>Dėl šių priemonių avarijų sumažėjo.<br/>Pritaikę naujoves jau gavome pelno.<br/>Dėl ilgo kaklo ir kojų žirafa yra pats aukščiausias žinduolis /<br/>Ilgas kaklas ir kojos daro žirafą pačiu aukščiausiu žinduoliu / Žirafa yra pats aukščiausias žinduolis, nes turi ilgą kaklą ir kojas.</i> | gr |
| <b>Iki</b>                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |    |
| Nevartotinas būviui beasmeniame sakinyje reikšti (DKKS 4.4 p.).                                                                                                                                        | <i>Dabar jam ne iki egzaminų.</i>                                                                                                                        | <i>Dabar jam ne egzaminai rūpi / ne egzaminai galvoje.</i>                                                                                                                                                                                                                                       | gr |
| <b>Į</b>                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |    |
| Nevartotinas laiko tarpui, per kurį kartojasi veiksmas, reikšti.                                                                                                                                       | <i>Treniruotės vyksta triskart į savaitę.</i>                                                                                                            | <i>Treniruotės vyksta triskart per savaitę / savaitėje.</i>                                                                                                                                                                                                                                      | gr |
| Nevartotinas veiksmo objektui reikšti su žodžiais <i>įsimylėti, žaisti, atsiliepti, daryti poveikį, veikti, daryti įtaką, daryti spaudimą, nurodyti, skirti dėmesį, domėtis</i> ir pan. (DKKS 4.3 p.). | <i>Vaikinas įsimylėjo į merginą.<br/>Vaikai žaidžia į parduotuvę.</i>                                                                                    | <i>Vaikinas įsimylėjo merginą.<br/>Vaikai žaidžia parduotuvę.</i>                                                                                                                                                                                                                                | gr |
| <b>Nuo</b>                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |    |
| Nevartotini junginiai <i>kartas nuo karto; laikas nuo laiko</i> .                                                                                                                                      | <i>Mes kartas nuo karto susitinkame.<br/><br/>Laikas nuo laiko tenka vykti į Vilnių.</i>                                                                 | <i>Mes vis susitinkame./ Mes kartais / kartkartėmis / retkarčiais / kai kada susitinkame.<br/>Vis tenka vykti į Vilnių.<br/>Kartais / Kartkarčiais / Retkarčiais / Retsykiais / Kai kada tenka vykti į Vilnių.</i>                                                                               | gr |
| <b>Pagalba, su (kieno) pagalba (polinksnis)</b>                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |    |
| Nevartotinas priemonei reikšti.                                                                                                                                                                        | <i>Ryšys bus palaikomas (su) laidų pagalba.<br/>Plytos keliamos krano pagalba.<br/>Vabzdžius jie gaudo (su) snapo</i>                                    | <i>Ryšys bus palaikomas laidais.<br/>Plytos keliamos (su) kranu.<br/>Vabzdžius jie gaudo (su)</i>                                                                                                                                                                                                | gr |



|                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |    |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
|                                                                                                                                                                                                                                                                         | <b>pagalba.</b><br><i>Hipnozės pagalba</i> atskleistos ligos priežastys.<br><i>Daiktavardžių daromasi su priesagų pagalba.</i>                                                                                                                                                     | <b>snapu.</b><br><i>Hipnoze / Taikant hipnozę</i> atskleistos ligos priežastys.<br><i>Daiktavardžių daromasi su priesagomis.</i>                                                                                                                                                                                                       |    |
| Nevartotinas padėjusiam arba tarpininkavusiam veikėjui reikšti.                                                                                                                                                                                                         | <i>Bendravome tik vertėjo pagalba.</i><br><br><i>Tik visuomenės pagalba galima užkirsti kelią nusikaltimams.</i>                                                                                                                                                                   | <i>Bendravome tik su vertėju pagalba / per vertėją / padedami vertėjo.</i><br><i>Tik su visuomenės pagalba / visuomenei padedant galima užkirsti kelią nusikaltimams.</i>                                                                                                                                                              | gr |
| <b>Pas</b>                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |    |
| Nevartotinas <b>pas save</b> , kalbant apie darbo vietą.                                                                                                                                                                                                                | <i>Viršininkas šiuo metu pas save.</i>                                                                                                                                                                                                                                             | <i>Viršininkas šiuo metu savo kabinete.</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                            | gr |
| Nevartotinas priklausymui, nuosavybei, turėjimui žymėti (DKKS 4.6.1 p.).                                                                                                                                                                                                | <i>Pas jį temperatūra.</i><br><br><i>Pas mane</i> ne vienas geras draugas.<br><i>Pas ką yra klausimų?</i><br><i>Pas Vilių</i> gražios akys.<br><i>Pas kaimyną</i> atsitiko avarija.<br><i>Pas mane nėra pinigų.</i>                                                                | <i>Jis turi temperatūros / karščio.</i><br><i>Aš turiu</i> ne vieną gerą draugą.<br><i>Kas nori paklausti / Kas turi klausimų?</i><br><i>Viliaus</i> gražios akys.<br><i>Kaimynui</i> atsitiko avarija.<br><i>Aš neturiu</i> pinigų.                                                                                                   | gr |
| Nevartotinas veiksmo adresatui, šaltiniui, nesusijusiam su vieta, reikšti su veiksmožiais <i>kreiptis, klausti, pirkti, prašyti, atsiprašyti, skolintis, įsigyti, gauti, imti, reikalauti, sužinoti, skambinti, skųstis, šauktis, teirautis, vogti</i> (DKKS 4.6.2 p.). | <i>Pasiskolinau pas Marytę. Paklausk pas Liną. Pasiteiravau pas Karolį. Paprašiau pas auklėtoją.</i><br><br><i>Kodėl nesikreipi pas gydytoją?</i><br><i>Bilietus įsigyk pas vairuotoją.</i><br><br><i>Reikia paklausti pas mokytoją.</i><br><i>Tvarkaraštį sužinok pas draugę.</i> | <i>Pasiskolinau iš Marytės. Paklausk Lino. Pasiteiravau Karolio. Paprašiau auklėtoją / auklėtojos.</i><br><i>Kodėl nesikreipi į gydytoją?</i><br><i>Bilietus įsigyk iš vairuotojo.</i><br><br><i>Reikia paklausti mokytoją / mokytojo.</i><br><i>Tvarkaraštį sužinok iš draugės.</i>                                                   | gr |
| <b>Prie</b>                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |    |
| Nevartotinas veiksmo sąlygoms reikšti junginiuose: <b>prie (kokių) aplinkybių, prie uždary durų, prie ligos, prie (kokių) norų, prie progų, prie (kokių) sąlygų, prie (kokios) temperatūros</b> (DKKS 4.8.1 p.).                                                        | <i>Prie tokių sąlygų</i> sunku dirbti.<br><br><i>Ir prie geriausių norų</i> negalėsiu tavęs pasitikti.<br><br><i>Prie progos</i> aplankykite šią parodą.<br><i>Prie aukštos temperatūros</i> metalai lydosi.                                                                       | <i>Tokiomis sąlygomis</i> sunku dirbti.<br><br><i>Ir geriausių norų turėdamas / Kad ir labai norėdamas</i> negalėsiu tavęs pasitikti.<br><b>Pirma proga / Progai pasitaikius / Radę, turėdami progą</b> aplankykite šią parodą.<br><i>Aukštoje temperatūroje / Kai temperatūra aukšta / Esant aukštai temperatūrai</i> metalai lydosi. | gr |
| <i>Netinka keitimo santykiui reikšti</i> (DKKS 4.8.2 p.).                                                                                                                                                                                                               | <i>Pinigai bus keičiami santykiu vienas prie šimto.</i>                                                                                                                                                                                                                            | <i>Pinigai bus keičiami vienas už šimtą / vienas su šimtu / šimtas į vieną.</i>                                                                                                                                                                                                                                                        |    |
| <b>Prieš</b>                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |    |

|                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                          |               |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|
| Nevartotinas veiksmo objektui reikšti su žodžiais: <i>atsiprašyti, atsparus, gintis, neapykanta, pareiga</i> (DKKS 4.9 p.).                                                                                                  | <i>Ginsimės prieš visus, kurie mus puls.<br/>Jaučia pareigą prieš tėvus.</i>                                                                                                         | <i>Ginsimės nuo visų, kurie mus puls.<br/>Jaučia pareigą tėvams.</i>                                                                                                                                                     | gr            |
| <b>Pro</b>                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                          |               |
| Nevartotinas reiškiant judėjimą viduriu.                                                                                                                                                                                     | <i>Autobusai važiuoja pro miesto centrą.</i>                                                                                                                                         | <i>Autobusai važiuoja per miesto centrą (miesto centru).</i>                                                                                                                                                             | gr            |
| <b>Su</b>                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                          |               |
| Nevartotinas priežasčiai, susijusiai su liga, nusakyti.                                                                                                                                                                      | <i>Guliu su temperatūra.<br/><br/>Moteris su apsinuodijimo požymiais išvežta į ligoninę.</i>                                                                                         | <i>Guliu dėl temperatūros / karščiudamas / Karščiuoju / Guliu, nes karščiuoju / Guliu, nes turiu temperatūros.<br/>Moteris dėl apsinuodijimo (požymių) / pastebėjus apsinuodijimo požymių (-ius) išvežta į ligoninę.</i> | gr            |
| <b>Už</b>                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                          |               |
| Nevartotinas junginiuose: <i>imti (laikyti) už pagrindą, žaisti už komandą</i> (DKKS 4.10 p.).                                                                                                                               | <i>Rezoliucijos projektą siūloma priimti (laikyti) už pagrindą.<br/><br/>Jis žaidžia už „Neptūno“ komandą.</i>                                                                       | <i>Rezoliucijos projektą siūloma priimti (laikyti) pagrindu / kaip pagrindą.<br/>Jis žaidžia „Neptūno“ komandoje.</i>                                                                                                    | gr            |
| Nevartotinas apibendrintai vietai pagal darbo priemonę reikšti.                                                                                                                                                              | <i>Nesėsk neblaivus už vairo.</i>                                                                                                                                                    | <i>Nesėsk neblaivus prie vairo / Nevairuok neblaivus.</i>                                                                                                                                                                | gr            |
| <b>SAKINIO DALIŲ IR SAKINIŲ JUNGIMO KLAIDOS</b>                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                          |               |
| <i>Taisyklės pažeidimas</i>                                                                                                                                                                                                  | <i>Klaidingas pavyzdys</i>                                                                                                                                                           | <i>Taisyklingas variantas</i>                                                                                                                                                                                            | <i>klaida</i> |
| Šalutiniuose nuolaidos aplinkybės sakiniuose nevartotini vertiniai <i>kaip nekeista, kaip nebūtų keista</i> (DKKS 5.5 p.).                                                                                                   | <i>Kaip nekeista, medis atsigavo.</i>                                                                                                                                                | <i>Kad ir / Nors ir keista, medis atsigavo.</i>                                                                                                                                                                          | gr            |
| Neigiamieji veiksmažodžiai nevartotini vietos (po santykinio žodžio <i>kur</i> ), laiko (po santykinio žodžio <i>kada</i> ), nuolaidos (po santykinio įvardžio <i>kaip</i> ) ir kai kurių kitų tipų šalutiniuose sakiniuose. | <i>Kur nepažvelgsi, visur sniegas.<br/>Kada tik neateini, jis sėdi prie televizoriaus.<br/>Su kuo tik nekalbėjau, visi taip sakė.<br/>Kaip nesistengėme, darbo baigti nespėjome.</i> | <i>Kur pažvelgsi, visur sniegas.<br/>Kada tik ateini, jis sėdi prie televizoriaus.<br/>Su kuo tik kalbėjau, visi taip sakė.<br/>Kad ir / Nors ir kaip stengėmės, darbo baigti nespėjome.</i>                             | gr            |
| Vientisinės tariamosios nuosakos formos nevartotinos vietoj sudurtinių formų praeities veiksmui (dažnai tariamam, neįvykusiam) reikšti.                                                                                      | <i>Jeigu jie važiuotų mažesniu greičiu, avarija nebūtų įvykusi.</i>                                                                                                                  | <i>Jeigu jie būtų važiuavę mažesniu greičiu, avarija nebūtų įvykusi.</i>                                                                                                                                                 | gr            |
| <i>gi</i> nevartotina priešinamajam sujungimui vietoj jungtukų <i>o, bet, tačiau</i> (DKKS 6.1 p.).                                                                                                                          | <i>Trūksta laikinų poilsiaviečių, gi ir esamos ne visos jaukios.<br/><br/>Tegul dirba tik rankos, gi kojos ilsisi.</i>                                                               | <i>Trūksta poilsiaviečių, o / bet ir esamos ne visos jaukios.<br/>Tegul dirba tik rankos, o kojos ilsisi.</i>                                                                                                            | gr            |
| <i>ir</i> nevartotinas jungti žodžiams vardažodžių ir prieveiksnių stiprinamosiose konstrukcijose: <i>daug ir daug, labai ir labai, minios ir minios, tūkstančiai ir tūkstančiai</i>                                         | <i>Čia slypi daug ir daug paslapčių.<br/><br/>Buvome labai ir labai laimingi.</i>                                                                                                    | <i>Čia slypi daug / labai daug / be galo daug paslapčių.<br/>Buvome labai labai / nepaprastai / be galo laimingi.</i>                                                                                                    | gr            |

|                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                  |    |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| (DKKS 6.2 p.).                                                                                                                        | <i>Gatvėmis plaukė minios ir minios.<br/>Turėjome peržiūrėti tūkstančius ir tūkstančius bylų.</i>                                                                                                                 | <i>Gatvėmis plaukė minių minios žmonių.<br/>Turėjome peržiūrėti tūkstančių tūkstančius / tūkstančius bylų.</i>                                                                                                   |    |
| <b>vietoj to, kad</b> nevertotinas su bendratimi ar padalyviu vietoj <b>užuot</b> (DKKS 6.4 p.).                                      | <b>Vietoj to, kad</b> paaiškinti, dar labiau viską supainiojo. <b>Vietoj to, kad</b> ugdyti savus restauruotojus, švaistėme lėšas kitur.<br><b>Padėkojau ir vietoj to, kad grįžus</b> prie laiško, išėjau į sodą. | <b>Užuot paaiškinęs</b> , dar labiau viską supainiojo. <b>Užuot ugde</b> savus restauruotojus, švaistėme lėšas kitur.<br><b>Padėkojau ir užuot grįžęs</b> prie laiško, išėjau į sodą.                            | gr |
| Šalutiniuose sakiniuose <b>bendratis</b> nevertotina su jungtukais <b>kad, idant</b> tikslui ir priežasčiai reikšti (DKKS 5.4.2 p.).  | <b>Kad mokėti</b> , reikia mokytis.<br><br><i>Atvažiavau, kad viską pamatyti.</i><br><br><i>Ką nors daryk, idant atgauti dvasios ramybę.</i>                                                                      | <b>Kad mokėtume</b> / <b>Norint mokėti</b> , reikia mokytis.<br><br><i>Atvažiavau, kad viską pamatyčiau / norėdamas pamatyti.</i><br><br><i>Ką nors daryk, idant atgautum / jei nori atgauti dvasios ramybę.</i> | gr |
| Šalutiniuose sakiniuose <b>bendratis</b> nevertotina su jungtukais <b>jei, jeigu</b> sąlygai reikšti (DKKS 5.4.1 p.).                 | <b>Jeį gėlių nepamerkti</b> , jos nuvys.<br><br><b>Jeį sakyti tiesą</b> , jie nelabai ir stengėsi.                                                                                                                | <b>Jeį gėlių nepamerksime</b> / <b>nepamerktume</b> , jos nuvys / <b>Nepamerktos gėlės nuvys.</b><br><b>Tiesą sakant</b> / <b>Iš tiesų</b> / <b>Jeį sakysime (sakytume) tiesą</b> , jie nelabai ir stengėsi.     | gr |
| Konstrukcija <b>jei... tai...</b> nevertotina gretinimui reikšti, kai nėra priežastinių ryšių.                                        | <b>Jeigu JAV olimpiadoje laimėjo 10 medalių, tai</b> Lietuva tik vieną.                                                                                                                                           | <b>JAV olimpiadoje laimėjo 10 medalių, o</b> Lietuva tik vieną.                                                                                                                                                  | gr |
| Priešinamojo sujungimo sakiniams jungti nevertotinas barbarizmas <b>ale</b> , vertalai <b>vienok, tuo tarpu kai (kai tuo tarpu)</b> . | <i>Šiandien dangus apsiniaukęs, ale (vienok) nešalta.</i><br><i>Turtuoliai lobo, kai tuo tarpu vargšai skurdo.</i><br><i>Taip elgdamasis tu labai erzini savo tėvus, tuo tarpu kai turėtum jiems padėti.</i>      | <i>Šiandien dangus apsiniaukęs, bet (tačiau) nešalta.</i><br><i>Turtuoliai lobo, o vargšai skurdo.</i><br><i>Taip elgdamasis tu labai erzini savo tėvus, o turėtum jiems padėti</i>                              | gr |
| Paremiamojo sujungimo sakiniuose nevertotinas <b>taip kad</b> .                                                                       | <b>Bus diktantas, taip kad</b> pakartokime rašybą.                                                                                                                                                                | <b>Bus diktantas, todėl / tad</b> pakartokime rašybą.                                                                                                                                                            | gr |
| Nevartotinas <b>o taip pat</b> sakiniams jungti.                                                                                      | <i>Aš užsispyriau nieko nepasakoti, o taip pat ir mano draugė tylėjo lyg žuvis.</i>                                                                                                                               | <i>Aš užsispyriau nieko nepasakoti, taip pat ir mano draugė tylėjo lyg žuvis.</i>                                                                                                                                |    |
| Sakiniams jungti nevertojamas <b>o tuo pačiu</b> , kai jis turi reikšmę „drauge, kartu“.                                              | <i>Aš tylėjau visą vakarą, o tuo pačiu ir Rita nepratarė nė žodžio.</i>                                                                                                                                           | <i>Aš tylėjau visą vakarą ir Rita nepratarė nė žodžio.</i>                                                                                                                                                       | gr |
| Šalutiniam priežasties aplinkybės sakiniui jungti nevertotinas <b>o tai</b> .                                                         | <i>Neskubėk, o tai</i> suklysi.                                                                                                                                                                                   | <i>Neskubėk, nes</i> suklysi.                                                                                                                                                                                    | gr |
| Pažyminio šalutinis sakinyje nevertotinas ne prie pažymimojo žodžio.                                                                  | <i>Airija – atšiauraus būdo žmonių kraštas, kurie gyvena tarp pelkių.</i><br><i>Jie gyveno trobose kartu su kiaulėmis, kurių stogai buvo kiauri.</i>                                                              | <i>Airija – atšiauraus būdo žmonių, kurie gyvena tarp pelkių, kraštas.</i><br><i>Jie gyveno kartu su kiaulėmis trobose, kurių stogai buvo kauri.</i>                                                             | gr |
| Išplėstiniai pažyminiai nevertotini ne greta pažymimojo žodžio.                                                                       | <i>Vyrai ji nenorėjo pasakyti nė žodžio, sėdinčiam ant dėžės.</i>                                                                                                                                                 | <i>Vyrai, sėdinčiam ant dėžės, ji nenorėjo pasakyti nė žodžio.</i>                                                                                                                                               | gr |

PRIEDAS

| ŽODŽIŲ REIKŠMĖS KLAIDOS (SEMANTIZMAI) |                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                     |
|---------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| DKKS 1.4 p.:                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                     |
| <i>Klaida</i>                         | <i>Taisyklingas variantas</i>                                                                                                                                                                                                                                                                            | <i>Klaida</i>                                                                                                              | <i>Taisyklingas variantas</i>                                                                                                                                                                                       |
| abuoja, -a                            | nevert. r. „abejingas, -a“:<br>Savo darbui jis visai abuoja<br>(= abejingas).                                                                                                                                                                                                                            | nuimti draudimą,<br>apribojimus,<br>sankcijas, muitus ir<br>pan.                                                           | = panaikinti draudimą,<br>apribojimus, sankcijas,<br>muitus ir pan.;                                                                                                                                                |
| abuojumas                             | nevert. r. „abejingumas“.                                                                                                                                                                                                                                                                                | nuimti greitį, tempą                                                                                                       | = sumažinti greitį, tempą;                                                                                                                                                                                          |
| apmokėti                              | nevert., jei nekalbama apie<br>paviršutinišką, menko<br>intensyvumo, neilgai<br>trunkantį mokymą:<br>Nusikaltėlių padėjo surasti<br>specialiai apmokėti (= (iš)mokėti) šunys.                                                                                                                            | nuimti nuo<br>kontrolės<br>nuimti nuo pareigų<br>nuimti premiją,<br>priemoką                                               | = nutraukti kontrolę, liautis<br>kontroliuoti, kontroliavus;<br>= atleisti iš pareigų;<br>= neduoti, neskirti<br>premijos, priemokos;<br>nubraukti premiją,<br>priemoką;                                            |
| apmokymas                             | nevert. r. „mokymas,<br>išmokymas“.                                                                                                                                                                                                                                                                      | nuimti priežastis,<br>(psichologinę)<br>įtampą                                                                             | = pašalinti, panaikinti<br>priežastis, (psichologinę)<br>įtampą;                                                                                                                                                    |
| apsieiti                              | nevert. r. „atsieiti, kainuoti“:<br>Jų išlaikymas valstybei<br>brangiai apsiėjo (= atsiėjo,<br>kainavo).                                                                                                                                                                                                 | nuimti skausmą<br>nu(s)imti apavą,<br>kojines, kelnes,<br>sauskelnes ir pan.                                               | = numalšinti skausmą;<br>nevert. r. „nu(s)auti,<br>nu(s)mauti apavą,<br>nusimauti kojines, kelnes,<br>sauskelnes ir pan.“;                                                                                          |
| ap(s)jungti                           | nevert. r. „su(s)jungti;<br>su(s)vienyti; su(s)burti“:<br>apjungti (= sujungti) firmas,<br>bankus, įmones ir pan.;<br>apjungti (= suvienyti)<br>pastangas, jėgas ir pan.;<br>apjungti (= suburti) žmones,<br>visuomenę, bendraminčius ir<br>pan.; apsiungti (= susiburti)<br>į draugiją, sąjungą ir pan. | nu(s)imti diržą,<br>juostą ir pan.<br>nu(s)imti sagę,<br>auskarus, laikrodį,<br>žiedą ir pan.<br>nu(s)imti nuo<br>įskaitos | nevert. r. „nu(s)juosti<br>diržą, juostą ir pan.“;<br>nevert. r. „nu(s)segti sagę,<br>laikrodį, išsisiegti auskarus,<br>nusimauti žiedą ir pan.“ ;<br>= iš(s)braukti, iš(s)rašyti,<br>iš(s)registruoti iš įskaitos; |

|                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| ap(si)jungimas                                                                                                                                                                                                                                     | nevert. r. „su(si)jungimas;<br>su(si)vienijimas;<br>su(si)būrimas“.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | nu(si)imti suknelę,<br>apsiausta, švarką,<br>paltą ir pan.<br>pajungti             | nevert. r. „nu(si)vilkti<br>suknelę, apsiausta, švarką,<br>paltą ir pan.“<br>nevert. r.: 1. „priveisti“<br>(kalbant apie<br>komunikacijas): pajungti<br>(= priveisti) dujas, elektrą,<br>vandenį, šildymą, telefoną<br>ir pan.; 2. „ijungti“<br>(kalbant apie tiekimo<br>pradžią): pajungti (= i-<br>jungti) dujas, elektrą,<br>vandenį, šildymą, telefoną<br>ir pan.; 3. „prijungti“:<br>pajungti (= prijungti)<br>variklį, skalbimo mašiną ir<br>pan. |
| apsivesti                                                                                                                                                                                                                                          | = vesti (kalbant apie vyrą);<br>(iš)tekėti (kalbant apie<br>merginą); susituokti.<br>= tvarkyti sąskaitą.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| aptarnauti<br>sąskaitą<br>apturėti                                                                                                                                                                                                                 | nevert. r. „turėti, patirti“:<br>Kiek vargo apturėjau (= turėjau, patyriau) dėl to savo vaiko!                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| atidaryti akis<br>atidaryti<br>atminimo lentą,<br>paminklą<br>atidaryti čiaupą<br>atidaryti dujas,<br>vandenį<br>atidaryti knygą,<br>sąsiuvinį<br>atidaryti skėtį<br>atidengti<br>kaltininką,<br>nusikaltėlį<br>atidengti<br>sąskaitą<br>atidirbti | = atmerkti akis, atsimerkti;<br>= atidengti atminimo lentą,<br>paminklą;<br><br>= atsukti čiaupą;<br>= paleisti dujas, vandenį;<br><br>= atversti, atskleisti knygą,<br>sąsiuvinį;<br>= išskleisti skėtį.<br>= nustatyti kaltininką,<br>nusikaltėlį;<br><br>= atidaryti sąskaitą.<br><br>nevert. r. „baigti rengti,<br>kurti, galutinai apdoroti,<br>išstobulinti“: atidirbti (= baigti rengti, kurti, galutinai apdoroti, išstobulinti)<br>metodiką, planą, projektą,<br>technologiją ir pan. | pajungimas                                                                         | nevert. r. „privedimas;<br>ijungimas; prijungimas“.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| atkoreguoti                                                                                                                                                                                                                                        | nevert. r. „(pa)koreguoti“:<br>Mūsų komitetas šį projektą neseniai atkoregavo (= pakoregavo).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | pakelti klausimą,<br>problema<br>pakelti duomenis,<br>bylą ir pan.<br>paskaičiuoti | = iškelti klausimą,<br>problema;<br>= peržiūrėti, pa(si)tikrinti duomenis, bylą ir pan.<br>nevert. r. „(tiksliai)<br>apskaičiuoti, suskaičiuoti“:<br>Būtina paskaičiuoti (= apskaičiuoti) didžiausią šių vaistų dozę.<br>nevert. r. „(tikslus)<br>apskaičiavimas“.<br>= šalutinis (vaistų)<br>poveikis.                                                                                                                                                 |
| atkrauti                                                                                                                                                                                                                                           | nevert. r. „išsiųsti; išvežti“:<br>Atkrovėme (= Išsiuntėme; Išvežėme) prekes į Vokietiją.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | paskaičiavimas                                                                     | nevert. r. „(tikslus)<br>apskaičiavimas“.<br>= šalutinis (vaistų)<br>poveikis.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| atleisti                                                                                                                                                                                                                                           | nevert. r. „(iš)duoti;<br>parduoti“: atleisti (= (iš)duoti) knygą (skaitytojui); atleisti (= parduoti) prekę (pirkėjui).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | pašalinis (vaistų)<br>veikimas<br>pašvęsti                                         | nevert. r. „skirti,<br>dedikuoti“: Vakaras pašvęstas (= skirtas) poeto 100-ųjų metinių sukakčiai. Knyga pašvęsta (= skirta) lietuvių kovoms su kryžiuočiais.                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| atleidimas                                                                                                                                                                                                                                         | nevert. r. „išdavimas;<br>pardavimas“.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | pavesti                                                                            | nevert. r. „apvilti, apgauti;<br>netesėti“: Jis ne kartą yra mus pavedęs (= apvylęs, apgavęs).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| atlieti                                                                                                                                                                                                                                            | nevert. r. „nulieti, išlieti,<br>padaryti ką liejant“: atlieti (= nulieti, išlieti) detalę, paminklą, skulptūrą ir pan.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | pernešti                                                                           | nevert. r. „pakelti,<br>iškentėti, iškęsti, išturėti, išverti“: pernešti (= pakelti, iškentėti, iškęsti, išturėti, išverti) skausmą, sielvartą, netektį, nelaimę ir pan.                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| atmainyti                                                                                                                                                                                                                                          | nevert. r. „panaikinti“:<br>atmainyti (= panaikinti)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | perspėti                                                                           | nevert. r. „užkirsti kelią,<br>neleisti atsirasti“: perspėti ligą, nusikaltimą, nelaimę ir pan. (= užkirsti kelią,                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |

|                                 |                                                                                                                                                                            |               |                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|---------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| atmirti                         | įstatymą, nutarimą, potvarkį, susitarimą, nuosprendį ir pan.<br>nevert. r. „(iš)nykti, mirti, liautis egzistavus“: Senosios tradicijos pamažu atmiršta (= miršta, nyksta). | pervesti      | neleisti atsirasti) ligai, nusikaltimui, nelaimei ir pan.<br>nevert. r. „perkelti“: pervesti (= perkelti) į kitą grupę, klasę, kursą, skyrių, į kitas pareigas ir pan.                                                                                                               |
| atreaguoti                      | nevert. r. „(su)reaguoti“: Į mano skundą seniūnija neatreagavo (= ne(su)reagavo).                                                                                          | peržiūrėti    | nevert. r. „persvarstyti; iš naujo, dar kartą apsvarstyti“: peržiūrėti (= iš naujo, dar kartą apsvarstyti) bylą, klausimą, tvarką ir pan.                                                                                                                                            |
| atredaguoti                     | nevert. r. „suredaguoti“: Tekstas prastai atredaguotas (= suredagutas).                                                                                                    | praanalizuoti | nevert. r. „išanalizuoti“: Būtina praanalizuoti (= išanalizuoti) padėtį.                                                                                                                                                                                                             |
| atreguliuoti                    | nevert. r. „sureguliuoti“: Vairą reikėtų atreguliuoti (= sureguliuoti).                                                                                                    | prabalsuoti   | nevert. r. „balsuoti, pabalsuoti, nubalsuoti, subalsuoti, baigti balsuoti“: Mes jau prabalsavome (= balsavome, pabalsavome, buvome balsuoti).                                                                                                                                        |
| atremontuoti                    | nevert. r. „suremontuoti“: Atremontavo (= Suremontavo) namą ir garažą.                                                                                                     | prabėgti      | nevert. r. „(nu)bėgti“: Kasdien prabėgu (= nubėgu) keletą kilometrų.                                                                                                                                                                                                                 |
| atrestauruoti                   | nevert. r. „restauruoti“: Atrestauravome (= Restauravome) paveikslą ir freską.                                                                                             | pračiuopti    | nevert. r. „apčiuopti, užčiuopti“: Padidėjusias kepenis nesunku pračiuopti (= užčiuopti).                                                                                                                                                                                            |
| atsiekti                        | nevert. r. „pasiekti“: Šiomet atsiekėme (= pasiekėme) neblogų rezultatų.                                                                                                   | pradiktuoti   | nevert. r. „padiktuoti“: Pradiktavau (= Padiktavau) visas pavardes telefonu.                                                                                                                                                                                                         |
| atsiekimas                      | nevert. r. „laimėjimas, pergalė; atradimas“.                                                                                                                               | praeiti       | nevert. r.: 1. „nueiti“: praeiti (= nueiti) atstumą, kelią, nuotolį; 2. „išeiti“: praeiti (= išeiti) kursą, mokyklą, mokslus (t. y. baigti kursą, mokyklą, mokslus); 3. „paeiti“: praeiti (= paeiti) į priekį, į kairę, į dešinę ir pan.; 4. „eiti“: Praeiti (= (I)eiti) draudžiama. |
| atsinešti                       | nevert. r. „elgtis; žiūrėti (į ką)“: Po to įvykio jis atsineša (= žiūri) į mane labai draugiškai (elgiasi su manimi labai draugiškai).                                     | praėjimas     | nevert. r. „(i)ėjimas“: Praėjimas (= Įėjimas) į kiemą kitoje pusėje.                                                                                                                                                                                                                 |
| atsinešimas                     | nevert. r. „elgesys; požiūris“.                                                                                                                                            | prafinansuoti | nevert. r. „finansuoti“: Šį projektą derėtų prafinansuoti (= finansuoti) iš rezervų fondo.                                                                                                                                                                                           |
| at(si)žymėti                    | nevert. r.: 1. „pa(si)žymėti“: Prašom at(si)žymėti (= pa(si)žymėti) bilietą; 2. „apdovanoti“: Geriausi darbuotojai buvo atžymėti (= apdovanoti) vertingomis dovanomis.     | pragalvoti    | nevert. r. „apgalvoti“: Šis sprendimas gerai pragalvotas (= apgalvotas).                                                                                                                                                                                                             |
| atžyma                          | nevert. r.: 1. „žyma; įrašas“; 2. „žymė; žymuo“.                                                                                                                           | prakeliauti   | nevert. r. „keliauti, nukeliauti“: Tą vasarą                                                                                                                                                                                                                                         |
| bendrai                         | nevert. išvadiniu (apibendrinamuoju) žodžiu: Bendrai (= Apskritai) jis neblogas žmogus.                                                                                    |               |                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| davinys                         | nevert. r. „duomuo“: Pastarųjų apklausų daviniai (= duomenys) teikia vilčių.                                                                                               |               |                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| dėti(s) suknelę, švarką, paltą, | nevert. r. „vilkti(s) suknelę, švarką, paltą, apsiaustą ir                                                                                                                 |               |                                                                                                                                                                                                                                                                                      |



|                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| išieškotas, -a                                                                                                                                       | vadovaujantis ku; atsižvelgiant į ką“: Nutarimas buvo priimtas išeinant iš susidariusios padėties (= atsižvelgiant į susidariusią padėtį). nevert. r. „išdailintas, -a, dailus, -i, prašmatnus, -i, elegantiškas, -a, subtilus, -i, rafinuotas, -a, galantiškas, -a“: išieškotas, -a (= išdailintas, -a, prašmatnus, -i) dirbinys, forma ir pan. (apie meno kūrinį); išieškotas (= subtilus, rafinuotas) skonis; išieškotos (dailios, rafinuotos) manieros; išieškotas (= dailus, galantiškas) elgesys ir pan. | pravažiuojantis, pravažiuojamas bilietas praveisti | draudžiama). = nuolatinis, mėnesinis bilietas. nevert. r.: 1. „nutiesti, įvesti“: Laidai neturi būti pravedami (= tiesiami) paviršiuje; 2. „išvesti, nubrėžti“: Praveisti (= Išvesti, nubrėžti) liniją. nevert. r. „ateiti, atvykti“: Skirtu laiku jis taip ir nepribuvo (= neatėjo, neatvyko). nevert. r. „pažangus, -i“: priešakinė (= pažangi) idėja, mintis, pasaulėžiūra, priešakinis (= pažangus) mąstymas ir pan. |
| išimti dokumentus, ginklus, sprogmenis, narkotikus ir pan. (iš asmens) dokumentų, ginklų, sprogmenų, narkotikų ir pan. išėmimas (iš asmens) išjungti | = paimti dokumentus, ginklus, sprogmenis, narkotikus ir pan.; = dokumentų, ginklų, sprogmenų, narkotikų ir pan. paėmimas.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | pribūti                                            | Išvesti, nubrėžti) liniją. nevert. r. „ateiti, atvykti“: Skirtu laiku jis taip ir nepribuvo (= neatėjo, neatvyko). nevert. r. „pažangus, -i“: priešakinė (= pažangi) idėja, mintis, pasaulėžiūra, priešakinis (= pažangus) mąstymas ir pan. nevert. r. „priklausyti, priderėti, pareiti“: Tie pinigai jam priguli (= priklauso, pridera). Tai priguli (= priklauso, pareina) ne nuo žmogaus valios.                      |
|                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | priešakinis, -ė                                    | nevert. r. „gerti, vartoti vaistus“.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | prigulėti                                          | = padaryti, pridaryti trūkumų; leisti atsirasti trūkumams.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | priimti vaistus                                    | nevert. r. „būti“: Mūsų būstinė randasi (= yra) Kaštonų gatvėje. Kur tu dabar randiesi (= esi)?                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | prileisti trūkumų                                  | nevert. r. „vadinasi, taigi“: Reiškia (= Vadinasi), tu rytoj neateisi? Reiškia, (= Taigi) dirbsime iki vėlumos.                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | rastis                                             | nevert. r. „sudėtis“: komandos, komiteto, tarybos ir pan. sąstatas (= sudėtis).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | reiškia                                            | nevert. r.: 1. „šis, -i, šitoks, -ia, toks, -ia“ (prieš išvardijimą): Vilniuje šiuo metu veikia sekančios (= šios, tokios) parodos: [...]; 2. „štai kas; štai kodėl“ (prieš aiškinimą):                                                                                                                                                                                                                                  |
|                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | sąstatas                                           | Atsakydamas į jūsų raštą pranešu sekantį (= štai ką).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | sekantis, -i                                       | nevert. r. „taip, šitaip“.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| išlaikyti                                                                                                                                            | nevert. r.: 1. „išbraukti, atleisti“: išjungti (= išbraukti) iš plano, sąrašo, suvestinės ir pan.; išjungti (= išbraukti, atleisti) iš komisijos, komiteto, tarybos, organizacijos ir pan.; 2. „išskaičiuoti, atimti“: išjungti (= išskaičiuoti, atimti) iš kainos, sumos, vertės ir pan.                                                                                                                                                                                                                      |                                                    | nevert. r.: 1. „laikyti“ (ką ku): Jis manęs žmogum                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| išlaikymas                                                                                                                                           | nevert. r. „išskaičiuoti“: išlaikyti (= išskaičiuoti) alimentus, mokesčius ir pan.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| išlaikytas, -a                                                                                                                                       | nevert. r. „išskaičiavimas, išskaita“.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|                                                                                                                                                      | nevert. r. „santūrus, -i, susitvardantis, -i, susivaldantis, -i“: Mano naujasis kaimynas – pavydėtinais išlaikytas (= santūrus, susitvardantis,                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | sekančiai skaityti                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |



|                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|--------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| išmetinėti<br>(užmetinėti)                                               | susivaldantis) žmogus.<br>nevalt. r. „prikaišioti,<br>prikaištauti“: Tu jam dėl to<br>neišmetinėk (neužmetinėk)<br>(= neprikaišiok,<br>neprikaištauk).                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | neskaito (= nelaiko); 2.<br>„manyti, būti tam tikros<br>nuomonės, būti<br>įsitikinusiame, -iai“: Skaitau<br>(= Manau), kad jūsų<br>nuomonė nėra teisinga.                                                                                                                                                     |
| išmetinėjimas<br>užmetinėjimas<br>išnešti                                | nevalt. r. „prikaišiojimas,<br>prikaištas“.<br>nevalt. r.: 1. „priimti“:<br>išnešti (= priimti) nutarimą,<br>sprendimą, nuosprendį ir<br>pan.; 2. „duoti, pareikšti“:<br>išnešti (= duoti, pareikšti)<br>įspėjimą, papeikimą ir pan.;<br>3. „pateikti“: išnešti (=<br>pateikti) pasiūlymą, protestą<br>ir pan.<br>= atlikti kūrinių;<br>= (i)vykdyti planą; | statyti grafiką,<br>planą, tvarkaraštį<br>statyti tašką,<br>kablelį, kitus<br>skyrybos ženklus<br>statyti kandidatūrą<br>statyti klausimą,<br>reikalavimą, sąlygą<br>statyti pažymį<br>statyti protokolą<br>statyti tikslą<br>statyti kelią,<br>dujotiekį<br>statyti radiatorių,<br>variklį, skaitiklį ir<br>pan.<br>statyti telefoną | = (su)daryti grafiką, planą,<br>tvarkaraštį;<br>= (pa)dėti, (pa)rašyti tašką,<br>kablelį, kitus skyrybos<br>ženklus;<br>= (iš)kelti kandidatūrą;<br>= (iš)kelti klausimą,<br>reikalavimą, sąlygą;<br>= (pa)rašyti pažymį;<br>= (su)rašyti protokolą;<br>= (iš)kelti tikslą;<br>= (nu)tiesti kelią, dujotiekį; |
| išpildyti kūrinių<br>(iš)pildyti<br>planą<br>pildyti pareigas<br>išpulti | = eiti pareigas.<br>nevalt. r.: 1. „tekti, priderėti,<br>prireikti, priklausyti“:<br>Užmokėk jam, kiek išpuola<br>(= pridera, priklauso); 2.<br>„pasitaikyti“: Kalėdos pernai<br>išpuolė (= pasitaikė) gražios.<br>nevalt. r. „išspręsti“: Kažin,<br>kaip ši klausimą išriš (=<br>išspręs) apskritis?                                                       | aukščiau stovintis, -<br>i (pareigūnas,<br>įstaiga)                                                                                                                                                                                                                                                                                   | nevalt. r. „įrengti, įtaisyti,<br>pritaisyti, (i)dėti radiatorių,<br>variklį, skaitiklį ir pan.“;<br>nevalt. r. „(i)vesti<br>telefoną“.                                                                                                                                                                       |
| išrišti                                                                  | nevalt. r. „išspręsti“: Kažin,<br>kaip ši klausimą išriš (=<br>išspręs) apskritis?                                                                                                                                                                                                                                                                          | ligonio, pastato<br>stovis<br>dvasinis, moralinis<br>stovis<br>talpinti                                                                                                                                                                                                                                                               | nevalt. r. „aukštesnis, -ė,<br>aukštesnysis, -ioji,<br>vyresnis, -ė, vyresnysis, -<br>ioji, viršesnis, -ė<br>(pareigūnas, įstaiga)“.<br>= ligonio, pastato būklė;<br>= dvasinė, moralinė<br>būsena.                                                                                                           |
| išrišimas<br>išskirti                                                    | nevalt. r. „išsprendimas“.<br>nevalt. r. „(pa)skirti“:<br>Išskyrė (= Paskyrė) sklypą<br>namui statyti. Firmos<br>vadovai išskyrė (= (pa)skyrė,<br>davė) premijas.<br>= pateikti, išrašyti sąskaitą.                                                                                                                                                         | tūlas, -a                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | nevalt. r. „dėti, spausdinti“<br>(pvz., laikraštyje).<br>nevalt. r. „toks, -ia,<br>kažkoks, -ia, vienas, -a,<br>kuris ne kuris, kuri ne<br>kuri“: Tūlas (= Vienas;<br>Kažkoks) amerikiečių<br>bankininkas užsisakė<br>portretą.                                                                               |
| išstatyti<br>sąskaitą<br>išstoti                                         | nevalt. r. „kalbėti; viešai<br>pasirodyti“: Kas dar nori<br>išstoti (= kalbėti)? Dabar<br>išstos (= pasirodys)<br>ansamblis.                                                                                                                                                                                                                                | užbėgimas                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | nevalt. r. „bėgimas“<br>(bėgimo varžybų etapas).<br>= užmerkti akis,<br>užsimerkti;<br>= užsukti čiaupą;<br>= užversti, užskeisti                                                                                                                                                                             |
| išstojimas                                                               | nevalt. r. „kalba; viešas<br>pasirodymas“.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | uždaryti akis                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | knygą, sąsiuvinį;<br>= baigti (pildyti, rašyti)<br>sąrašą, kartoteką;<br>= suglausti skėtį.                                                                                                                                                                                                                   |
| iššaukti                                                                 | nevalt. r. „sukelti“: iššaukti<br>(= sukelti) ligą, reakciją,<br>žemės drebėjimą ir pan.                                                                                                                                                                                                                                                                    | uždaryti čiaupą<br>uždaryti knygą,<br>sąsiuvinį<br>uždaryti sąrašą,<br>kartoteką<br>uždaryti skėtį<br>užėjimas                                                                                                                                                                                                                        | nevalt. r. „ėjimas“ (ėjimo<br>varžybų etapas).<br>nevalt. r. „suinteresuoti,<br>sudominti“: Svarbiausia –                                                                                                                                                                                                     |
| iššaukiantis, -i,<br>iššaukiamas, -a                                     | nevalt. r. „įžūlus, -i,<br>provokuojamas, -a“:<br>iššaukiantis (= įžūlus,<br>provokuojamas) elgesys,<br>žvilgsnis, tonas ir pan.                                                                                                                                                                                                                            | užinteresuoti                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| iššaukiančiai,<br>iššaukiamai<br>išvesti                                 | nevalt. r. „įžūliai,<br>provokuojamai“.<br>nevalt. r. „išbraukti,                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |

|                                             |                                                                                                                                                                   |                                                                                                         |                                                                                                                                                                         |
|---------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| išvesti iš eksploatacijos                   | atleisti“: išvesti (= išbraukti, atleisti) iš komisijos, komiteto, tarybos ir pan. = nutraukti eksploataciją; sustabdyti; išjungti.                               | užkrauti akumuliatorių užmanyti                                                                         | užinteresuoti (= suinteresuoti, sudominti) pirkėją.                                                                                                                     |
| išžiūrėti                                   | nevert. r. „apsvarstyti, išnagrinėti“: išžiūrėti (= apsvaistyti, išnagrinėti) prašymą, siūlymą, skundą ir pan.                                                    |                                                                                                         | nevert. r. „įkrauti akumuliatorių“.                                                                                                                                     |
| įvesti į eksploataciją                      | = atiduoti naudoti, eksploatuoti; paleisti; įjungti;                                                                                                              | užmanymas užnešti                                                                                       | nevert. r. „sumanyti, sugalvoti“: Jam pavyko užmanyti (= sumanyti, sugalvoti) naują šio uždavinio sprendimą.                                                            |
| įvesti į komisiją, komitetą, tarybą ir pan. | nevert. r. „įtraukti į komisiją, komitetą, tarybą ir pan.“;                                                                                                       |                                                                                                         | nevert. r. „sumanymas“.                                                                                                                                                 |
| įvesti kamuolį į žaidimą                    | = paduoti (įmesti, įspirti) kamuolį į žaidimą;                                                                                                                    | už(si)pilti automobilį, traktorių ir pan.                                                               | nevert. r.: 1. „užtepti; užkrėsti“: užnešti (= užtepti) dažų, glaisto; užnešti (= užkrėsti) tinko ir pan.; 2. „pažymėti“: užnešti (= pažymėti) kontūrus, taškus ir pan. |
| įvesti pataisą, papildymą kurčias, -ia      | = įtraukti, įrašyti, įdėti pataisą, papildymą. nevert. r. „duslus, -i“: Nuaidėjo kurčias (= duslus) sprogimas.                                                    | už(si)pilti benzino, kitų degalų (į automobilį) užplaukimas                                             | nevert. r. „į(si)pilti, pri(si)pilti (degalų) į automobilį, traktorių ir pan.“;                                                                                         |
| matomai (regimai)                           | nevert. įterptiniu žodžiu nuomonei reikšti: Matomai (Regimai) (= Matyt), mums reikėtų dar kartą pasitarti. Matomai (Regimai), (= Turbūt) jau laikas eiti miegoti. | užskaityti                                                                                              | = į(si)pilti, pri(si)pilti benzino, kitų degalų. nevert. r. „plaukimas“ (plaukimo arba irklavimo varžybų etapas).                                                       |
| nešti atsakomybę                            | = būti atsakingam, -ai, atsakyti.                                                                                                                                 | užskaityti                                                                                              | nevert. r. „įskaityti“: Už laimėtą partiją žaidėjui užskaitomas (= įskaitomas) taškas.                                                                                  |
|                                             |                                                                                                                                                                   | užskaityti                                                                                              | nevert. r. „įskaityti“: Atlikus užskaitą (= įskaitą) įmonių skolos sumažėjo.                                                                                            |
|                                             |                                                                                                                                                                   | užvažiavimas                                                                                            | 1. „važiavimas“ (automobilių, dviračių, motociklų ir pan. varžybų etapas); 2. „jojimas“ (žirgų lenktynių etapas); 3. „pamaina (sanatorijoje, poilsio namuose)“.         |
|                                             |                                                                                                                                                                   | užvežimas (pvz., prekių) vesti: save vesti (vesti save)                                                 | nevert. r. „ko nors atvežimas (pvz., prekių), pristatymas“.                                                                                                             |
|                                             |                                                                                                                                                                   | vedantis, -i, vedantysis, -čioji specialistas, -ė vedantis bruožas, principas, motyvas, vaidmuo ir pan. | = elgtis: Diskotekoje jis save vedė (= elgėsi) tiesiog nepakenčiamai;                                                                                                   |
|                                             |                                                                                                                                                                   | vedantysis ratas, velenas                                                                               | = vadovaujantis, -i, vadovaujantysis, -čioji specialistas, -ė; = svarbiausias, pagrindinis bruožas, principas, motyvas, vaidmuo ir pan.; = varantysis ratas, velenas.   |

|  |  |  |                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|--|--|--|-----------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  |  |  | vieningas, -a<br><br>žinoti | nevalt. r. „vienodas, -a“:<br>vieningi (= vienodi)<br>mokesčiai, tarifai ir pan.<br>nevalt. r.: 1. „mokėti“:<br>Prastai žinau (= moku)<br>anglų kalbą; 2. „išmanyti“:<br>Jis nežino (= neišmano)<br>technikos; 3. „pažinti“:<br>Vadovai turi žinoti (= pažinti) savo pavaldinius. |
|--|--|--|-----------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

### Vadovėlių sąrašas

1. R. Dominauskaitė, R. Juodišiūtė. Lietuvių kalba. 1 d. V kl. 1997, Šviesa
2. R. Dominauskaitė, R. Juodišiūtė. Lietuvių kalba. 2 d. V kl. 1996, Alma litera
3. V. V. Sirtautas, J. Sirtautienė. Lietuvių kalba. 1 d. V kl. 2010, Alma litera
4. V. V. Sirtautas, J. Sirtautienė. Lietuvių kalba. 2 d. V kl. 2010, Alma litera
5. V. Marcišauskaitė, D. Mikulėnienė. Žaidžiu žodžiu. Lietuvių kalba. 1-oji kn. V kl. (serija „Šok“), 2007, Šviesa
6. V. Marcišauskaitė, D. Mikulėnienė. Žaidžiu žodžiu. Lietuvių kalba. 2-oji kn. V kl. (serija „Šok“), 2007, Šviesa
7. V. Salienė. Lietuvių kalbos žinynas. V kl. 2002, Šviesa
8. R. Dominauskaitė, R. Juodišiūtė. Lietuvių kalba. 1 d. VI kl., 1997, Alma litera
9. R. Dominauskaitė, R. Juodišiūtė. Lietuvių kalba. 2 d. VI kl., 1998, Alma litera
10. V. V. Sirtautas, J. Sirtautienė. Lietuvių kalba. 1 d. VI kl., 2011, Alma litera
11. V. V. Sirtautas, J. Sirtautienė. Lietuvių kalba. 2 d. VI kl., 2011, Alma litera
12. V. Marcišauskaitė, D. Mikulėnienė, J. Petrauskaitė. Vėl žaidžiu žodžiu. Lietuvių kalba. 1-oji kn. VI kl. (serija „Šok“), 2008, Šviesa
13. V. Marcišauskaitė, D. Mikulėnienė, J. Petrauskaitė. Vėl žaidžiu žodžiu. Lietuvių kalba. 2-oji kn. VI kl. (serija „Šok“), 2008, Šviesa
14. V. Salienė. Lietuvių kalbos žinynas. VI kl., 2002, Šviesa
15. E. Palubinskienė, G. Čepaitienė. Lietuvių kalba. 2-oji kn. VII kl., 2005, Šviesa
16. V. Marcišauskaitė, D. Mikulėnienė, J. Petrauskaitė, V. Kainauskienė, R. Sruogis. Lietuvių kalba. 1-oji kn. VII kl. (serija „Šok“), 2009, Šviesa
17. V. Marcišauskaitė, D. Mikulėnienė, J. Petrauskaitė, V. Kainauskienė, R. Sruogis. Lietuvių kalba. 2-oji kn. VII kl. (serija „Šok“), 2009, Šviesa
18. V. Salienė. Lietuvių kalbos žinynas. VII kl. 1998, Šviesa
19. E. Palubinskienė, G. Čepaitienė. Lietuvių kalba. VIII kl., 2000, Šviesa
20. G. Čepaitienė, E. Palubinskienė. Lietuvių kalba. 1-oji kn. VIII kl., 2006, Šviesa

21. G. Čepaitienė, E. Palubinskienė. Lietuvių kalba. 1-oji kn. VIII kl., 2006, Šviesa
22. V. Marčišauskaitė, D. Mikulėnienė, J. Petrauskaitė, R. Rinkauskienė. Lietuvių kalba. 1-oji kn. VIII kl. (serija „Šok“), 2010, Šviesa
23. V. Marčišauskaitė, D. Mikulėnienė, J. Petrauskaitė, R. Rinkauskienė. Lietuvių kalba. 2-oji kn. VIII kl. (serija „Šok“), 2010 Šviesa
24. R. Koženiauskienė, B. Dobrovolskis, Z. Zinkevičius. Lietuvių kalba. IX kl., 1999, Šviesa
25. B. Dobrovolskis, R. Koženiauskienė, D. Mikulėnienė. Lietuvių kalba. IX kl., 2005, Šviesa
26. R. Koženiauskienė, D. Mikulėnienė, R. Rinkauskienė. Tėvynė – tai kalba. Lietuvių kalba. 1-oji kn. IX kl., 2008, Šviesa
27. R. Koženiauskienė, D. Mikulėnienė, R. Rinkauskienė. Tėvynė – tai kalba. Lietuvių kalba. 2-oji kn. IX kl., 2008, Šviesa
28. R. Koženiauskienė, D. Mikulėnienė, R. Rinkauskienė. Tėvynė – tai kalba. Lietuvių kalba. 3-ioji kn. IX kl., 2008, Šviesa
29. V. Salienė, A. Smetona. Lietuvių kalba. Skaitau, rašau, kalbu, priedai. 1–4 knygos. IX–X kl., 2011, Tyto alba
30. A. Razmantienė, V. Marčišauskaitė, J. Petrauskaitė, A. Leskauskaitė. Lietuvių kalba. 1-oji kn. IX kl., 2011, Šviesa
31. A. Razmantienė, V. Marčišauskaitė, J. Petrauskaitė, A. Leskauskaitė. Lietuvių kalba. 2-oji kn. IX kl., 2011, Šviesa
32. A. Razmantienė, V. Marčišauskaitė, J. Petrauskaitė, A. Leskauskaitė. Lietuvių kalba. 2-oji kn. IX kl., 2006, Šviesa
33. R. Koženiauskienė, D. Mikulėnienė, R. Rinkauskienė. Tėvynė – tai kalba. Lietuvių kalba. 1-oji kn. X kl., 2009, Šviesa
34. R. Koženiauskienė, D. Mikulėnienė, R. Rinkauskienė. Tėvynė – tai kalba. Lietuvių kalba. 2-oji kn. X kl., 2009, Šviesa
35. R. Koženiauskienė, D. Mikulėnienė, R. Rinkauskienė. Tėvynė – tai kalba. Lietuvių kalba. 3-ioji kn. X kl., 2009, Šviesa
36. V. Salienė, A. Smetona. Lietuvių kalba. X kl., 2008, Tyto alba
37. Jonas Šukys. Lietuvių kalba 11 kl., 2001, Šviesa
38. V. Salienė, A. Smetona. Lietuvių kalba. IX kl., 2007, Tyto alba
39. V. Salienė, A. Smetona. Lietuvių kalba. XI–XII kl., 2004, Tyto alba
40. G. Notrimaitė, M. Ramonienė, S. Žukas. Žmogus ir kalba, XI–XII kl. 2007, Baltos lankos